

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

președinte - Ion Guzun,

judcători - Nadejda Toma, Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru,

Ion Corolevschi,

judcând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de inculpatul Starinschi Radu și avocatul Urschi Laura, în numele inculpatului Starinschi Radu, de avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014, în cauza penală în privința lui

Starinschi Radu Valentin, născut la 30 aprilie 1972, originar din s. Fundul Galbenei, r-nul Hîncești, domiciliat în or. Hîncești, str. Chișinăului 10, ap. 23.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Instanța de fond: 11.03.2010 – 20.06.2011;*

2. *Instanța de apel: 14.09.2011 – 10.04.2012;*

Rejudecare: 11.01.2013 – 16.04.2013;

17.01.2014 – 13.05.2014;

3. *Instanța de recurs:*

1) *17.08.2012 – 13.11.2012, dispusă rejudecarea;*

2) *18.06.2013 – 03.12.2013, dispusă rejudecarea;*

3) *29.07.2014 – 09.12.2014.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 20 iunie 2011, Starinschi Radu a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.309/1 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. Conform sentinței nominalizate de către organul de urmărire penală Starinschi Radu a fost pus sub învinuire pentru faptul, că la 08 aprilie 2009, deținând funcția de șef al Secției Poliției Criminale a Comisariatului de Poliție sect. Centru al Comisariatului General de Poliție, mun. Chișinău, avînd grad special căpitan de poliție, fiind șef și persoană

cu funcție de răspundere, a încălcat grav cerințele art. 3 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950; art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 1, art. 2, pct. 2), 4), art. 12, lit. l), art. 14, art. 15 al Legii nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție; obligațiunile sale funcționale, care-l obliga să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și să curme crimele, alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, onoarei, demnității cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, alte acte normative ce reglementează activitatea de serviciu, dar în loc de aceasta, Starinschi Radu, fiind șef și persoană cu funcție de răspundere, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă MAI, intenționat a comis acte de tortură asupra lui Crețu Sergiu, în următoarele împrejurări.

La 08 aprilie 2009, aproximativ pe la orele 21.00, căpitanul de poliție, Starinschi Radu, fiind în serviciu și îndeplinind obligațiunile sale funcționale, a mers în Unitatea de Gardă a CPS Centru, unde l-a scos din celulă pe cet. Crețu Sergiu, cu scopul de a-l escorta în birou. În timpul escortării în birou, urmărind scopul de a-l intimida pe Crețu Sergiu, i-a aplicat acestuia circa 10 lovituri cu pumnul în regiunea capului. Ajungând la etajul cinci în biroul de serviciu nr. 505, amplasat în CPS Centru, din str. Bulgară 40, mun. Chișinău, Starinschi Radu urmărind scopul provocării unei dureri fizice și suferințe psihice, pentru a obține mărturisiri referitor la participarea lui Crețu Sergiu la dezordinile în masă din Piața Marii Adunări Naționale, a continuat aplicarea violenței, însoțită cu acțiuni de tortură.

Astfel, Starinschi Radu, fără a stabili temeiurile și circumstanțele în care a fost reținut Crețu Sergiu, i-a aplicat acestuia o lovitură cu piciorul în regiunea gâtului, cinci lovituri cu piciorul în regiunea abdomenului și circa 10-15 lovituri cu pumnul în regiunea capului, necătînd la faptul că în timpul maltratării Crețu Sergiu acuza dureri în regiunea mîinii stîngi. Starinschi Radu, acționînd intenționat, în scopul agravării suferințelor fizice și intimidării părții vătămate i-a aplicat circa 10 lovituri cu piciorul la mîina stîngă în partea superioară.

În urma acțiunilor violente ale lui Starinschi Radu, părții vătămate Sergiu Crețu, în timpul aflării în custodia poliției, i-au fost provocate dureri fizice precum și acțiuni de tortură aplicate intenționat asupra

mîinii fracturate, fapt ce a determinat deplasarea fragmentelor osului și suferințe psihice în formă de „*Tulburare de stres posttraumatică. Sindromul anxios-depresiv*”.

Sentința instanței de fond conține o descriere amplă a probelor prezentate de partea acuzării și de partea apărării, instanța concluzionînd că în urma analizei probelor nu s-a confirmat faptul că anume inculpatul Starinschi Radu l-a maltratat pe partea vătămată Crețu S., deoarece acuzarea, în afară de declarațiile părții vătămate, că el a fost maltratat anume de către inculpat, n-a prezentat alte probe în acest sens.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul I. Bazatin și avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Starinschi Radu să fie condamnat în baza art.309/1 alin.(1) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de natura celeia de care s-a folosit la comiterea infracțiunii pentru un termen de 3 ani.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că prima instanță neîntemeiat l-a achitat pe inculpatul Starinschi Radu de sub învinuirea adusă în baza art. 309/1 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat, incorect apreciind probele administrate, considerînd că partea acuzării a prezentat suficiente probe, care confirmă vinovăția acestuia în săvîrșirea infracțiunii imputate, dar care nu au fost apreciate la justa valoare. Totodată, procurorul a invocat că instanța de fond urma să dea o apreciere critică declarațiilor făcute de martorii apărării, deoarece aceștia sunt colaboratori de poliție, colegi de serviciu ai inculpatului, care au manifestat o tendință cu orice preț să-și ajute colegul prin declarațiile făcute.

3.2. Avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, de asemenea a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Starinschi Radu să fie condamnat conform învinuirii înaintate, în baza art. 309/1 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei echivalente crimei comise.

În motivarea apelului avocatul Moloșag Natalia a invocat că instanța de fond n-a analizat profund probele prezentate de partea acuzării, iar asupra unor probe, în general, nu s-a expus. Astfel, consideră că în urma examinării superficiale și aprecierii eronate a probelor prezentate de procuror instanța de fond a emis o sentință ilegală și neîntemeiată.

Avocatul în apelul său a indicat asupra faptului că sarcina probațiunii neaplicării torturii și a altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante îi revine autorității în a cărei custodie se află

persoana privată de libertate, plasată la dispoziția unui organ de stat sau la indicația acestuia sau cu acordul sau consimțământul tacit. Însă, în opinia apărării, instanța de fond, contrar prevederilor stipulate în art. 10 alin.(3/1) Cod de procedură penală, precum și contrar practicii internaționale de examinare a acestor categorii de infracțiuni, a plasat sarcina probațiunii pe umerii părții vătămate.

Avocatul de asemenea a menționat că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate este probată prin : raportul de expertiză medico-legală nr.2668 din 05.10.2009, prin care s-a constatat existența leziunilor corporale medii, fractura osului humeral stîng în porțiunea inferioară cu deplasarea fragmentelor; extrasul din fișa medicală nr. 1197 eliberat de Centrul de reabilitare a victimelor Torturii „Memoria”, care a stabilit cu certitudine că pacientul Crețu Sergiu a fost supus acțiunilor de tortură în corelare cu evenimentele traumatizante din 08.04.2009, existînd simptomele clasice ale victimei torturii, suferința psihică cauzată este confirmată prin diagnosticul stabilit: tulburare de stres post-traumatic, sindromul anxios-depresiv cu repercusiuni de lungă durată asupra integrității fizice și psihice a părții vătămate; graficul grupelor operative formate în cadrul CPS Centru, din care reiese că la 08.04 2009 Starinschi R. nu figura în cadrul acestor grupe operative, fiind responsabil de a se afla la locul de muncă în incinta CPS Centru; declarațiile date de către martorul Crețu Viorica, care a relatat despre faptul reținerii și aflării lui Crețu S. la data de 08.04.2009 în incinta CPS Centru și căreia i s-a comunicat de către Crețu S. că el a fost bătut în incinta Comisariatului; declarațiile date de către martorii Bucuci Ion, felcer de Urgență și Babară Gr., medic de urgență, care s-au deplasat la CPS Centru pentru acordarea ajutorului medical, au intrat în celulă, unde a fost examinat Crețu S., care era așezat cu brațul în poziție forțată și acuza dureri în cot și umărul mîinii stîngi, pacientul era foarte speriat, tremura și nu prea vroia să discute cu polițistul care a mers cu ei în timpul deplasării cu automobilul Urgenței; declarațiile martorului Garas lurie, medic traumatolog, care a comunicat că Crețu S. i-a povestit că a fost bătut la CPS Centru; declarațiile date de către martorul Botnariuc Sergiu, ajutorul ofițerului de serviciu pe Unitatea de Gardă, care a comunicat că Crețu S. a fost adus de către un colaborator de poliție cu numele Railean V., de regulă, persoana care este scrisă în registrul de evidență este cea care vine personal după reținut și se ocupă de acesta (f.d. 78 vol I); declarațiile date de către martorul Malachi Sergiu, ajutorul ofițerului de serviciu pe Unitatea de Gardă, care le-a comunicat că scrisul din registrul de evidență la înregistrarea datelor despre Crețu S. îi aparține lui Botnariuc Sergiu, persoana care l-a adus pe Crețu S., Railean V., a fost întrebat de ei după cine sa-l scrie, și acesta i-a comunicat că după Starinschi R, care era șeful poliției criminale (f.d.80 vol. I), în procesul-verbal al ședinței de judecată Malachi S. a declarat că i-a

comunicat lui Buzu V. despre mîină înflată a lui Crețu S., precum și că i-a comunicat inspectorului poliției criminale de serviciu (fără nume) să se ocupe de Crețu S.; declarațiile martorului Buzu Vasile, ofițerul de serviciu al Unității de Gardă din CPS Centru, care a comunicat că în seara de 08.04.2009 l-a văzut deseori pe Starinscni R. lîngă Unitatea de Gardă și că acces la Registrul de Evidență îl aveau ajutorii săi, colaboratorii SUP și SPC (f.d.83 vol. I).

Avocatul de asemenea a considerat că probele prezentate de către inculpatul Starinschi Radu și avocatul acestuia și anume declarațiile depuse de martorii Saachian R. și Ceban V., vin în contradicție cu majoritatea probelor administrate pe această cauză, mai mult instanța de fond a expus în sentință în mod eronat și incomplet declarațiile depuse de aceștia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2012, au fost admise apelurile declarate de procuror și avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, casată sentința Judecătorei Centru mun. Chișinău din 20 iunie 2011 și pronunțată o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Starinschi Radu a fost condamnat în baza art. 309/1 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau a exercita careva activități în organele Ministerului Afacerilor Interne pentru un termen de 2 ani. În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

5. Instanța de apel în motivarea deciziei pronunțate a constatat fapta incriminată inculpatului Starinschi Radu prin rechizitoriu și a reținut probele ce confirmă vinovăția lui de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309/1 alin.(1) Cod penal și anume: *declarațiile părții vătămate Crețu Sergiu* date în cadrul urmăririi penale, în ședința de judecată a instanței de fond și susținute în instanța de apel; *declarațiile martorilor Crețu Viorica, Bucuci Ion, Malachi Iurie și Caras Iurie; procesele-verbale de verificare a declarațiilor părții vătămate Crețu S. din 22 octombrie 2009; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 22 octombrie 2009; raportul de expertiză medico-legală nr. 2668/D din 05 octombrie 2009; procesul-verbal de audiere a expertului judiciar, medic legist A. Vicol din 23 februarie 2010; extrasul din fișa medicală nr. 1197; precum și înscrisul din Registrul de evidență a persoanelor reținute și deținute la Unitatea de Gardă a CPS Centru.*

6. Împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2012 au declarat recursuri ordinare procurorul, avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu și avocatul Urschi Laura în numele inculpatului Starinschi Radu.

6.1 Procurorul, invocînd temeiul de drept prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel din 10 aprilie 2012 în partea stabilirii pedepsei

lui Starinschi Radu cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, pe motiv că decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei și anume, privind aplicarea incorectă a prevederilor art. 90 Cod penal. Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția și nu s-a căit sincer de cele comise.

6.2. Avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, invocând temeiul de drept prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 15) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel din 10 aprilie 2012, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Consideră că pedeapsa aplicată inculpatului nu este proporțională cu fapta comisă.

6.3. Avocatul Urschi Laura în numele inculpatului Starinschi Radu, invocând temeiurile de drept prevăzute de alin. (1), pct. 4) și 6) ale art.427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2012, cu menținerea sentinței de achitare a Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 10 iunie 2011, pe motiv că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Avocatul a indicat că rejudecarea cauzei a avut loc fără participarea apărătorului, când participarea lui era obligatorie, iar problema lipsei apărătorului și acuzatorului în ședință, precum și posibilitatea examinării cauzei în lipsa lor nu a fost pusă în discuție. Consideră că inculpatul Starinschi R. a fost condamnat fără a exista probe, ce ar confirma vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii de tortură, condamnarea lui fiind bazată pe presupuneri.

De asemenea avocatul a mai menționat că instanța de apel n-a motivat care este legătura causală între fractura mîinii depistată la partea vătămată și pretinsa faptă săvârșită de către inculpat, punînd la baza deciziei fapte și circumstanțe care n-au fost constatate în cadrul examinării cauzei, deoarece consideră că la urmărirea penală probele au fost distorsionate, iar declarațiile părții vătămate din cadrul urmăririi penale și din cadrul ședinței de judecată au fost inconsecvente, ba mai mult decît atît chiar tendențioase.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 noiembrie 2012, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror, de avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu și de avocatul Urschi Laura în numele inculpatului Starinschi Radu, casată *total* decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 aprilie 2012 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

8. În motivarea soluției sale instanța de recurs a constatat că argumentele invocate în recurs de către procuror și avocatul N. Moloșag

În numele părții vătămate Crețu S. și-au găsit confirmarea la examinarea recursului.

Totodată instanța de recurs a indicat că în cadrul examinării recursului avocatului Urschi L. s-a constatat „încălcarea prevederilor art. (6) pct.3) lit. c) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950 și prevederile art. 66 al . (2) pct. 5) Cod de procedură penală, care acordă necondiționat și nelimitat dreptul inculpatului de a fi asistat de un apărător pe toată durata procesului penal”. În acest sens instanța de recurs a menționat că „reieșind din aceste circumstanțe, fiind încălcat dreptul inculpatului Starinschii Radu la apărare, la fel, urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei”.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile acuzatorului de stat și avocatului Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu, și menținută sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 iunie 2011.

9.1. În cadrul rejudecării cauzei în instanța de apel a fost interogat suplimentar inculpatul R. Starinschi, partea vătămată Crețu Sergiu, martorul Crețu V., expertul Vicol A. și au fost cercetate probele scrise, și anume: procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate Crețu Sergiu la locul infracțiunii din 22 octombrie 2009; procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere din 22 octombrie 2009; raportul de expertiză medico-legală nr. 2668/D din 05 octombrie 2009; extrasul din fișa medicală nr. 1197 din 29 ianuarie 2010, considerînd că concluzia instanței de fond privind achitarea inculpatului de sub învinuirea imputată pe motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat, este legală și întemeiată.

În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că organul de urmărire penală n-a stabilit cu certitudine cine și în ce condiții i-a cauzat fractura spiralată a osului humeral stîng, care a fost depistată la partea vătămată Crețu S., deoarece alte leziuni corporale la partea vătămată n-au fost depistate.

Instanța de apel a conchis că în speță nu există nici un semn caracteristic torturii, ori nu este arătată legătura causală între leziunea corporală depistată la partea vătămată și faptele incriminate lui Starinschi Radu.

De asemenea instanța de apel a menționat că nu a fost stabilită participația sub nici o formă a inculpatului Starinschi Radu la săvîrșirea infracțiunilor imputate, deoarece potrivit declarațiilor părții vătămate acesta era îmbrăcat în uniformă de polițist, pe cînd s-a stabilit cu certitudine că Starinschi R., făcînd parte din poliția criminală, nu era în uniforma de polițist, mai mult ca atît, faptul că Starinschi R. la acel moment s-a aflat în CPS Centru, mun. Chișinău este confirmat doar de martorul Buzu Vasile, care în cadrul ședinței de judecată a instanței de

fond a refuzat să dea declarații, deși a susținut declarațiile date la urmărirea penală, iar instanța de fond corect le-a apreciat critic, fiindcă ele vin în contradicție cu celelalte probe.

Astfel, instanța de apel a menționat că Buzu Vasile s-a aflat la serviciu în prima zi a perioadei de probă pentru angajarea la lucru și declarațiile lui precum că l-a văzut în acea zi anume pe Starinschi Radu lângă unitatea de gardă, vin în contradicție cu depozițiile lui Erhan Gr., Saachian R., Ceban Vl. care au comunicat că nu l-au văzut în CPS Centru, mun. Chișinău pe acesta, și că el se afla în Piața Marii Adunări Naționale, depozițiile acestor martori, în opinia instanței de apel, corect au fost puse la baza sentinței de achitare.

Instanța de apel de asemenea a indicat că nu este stabilită cauza suferințelor psihice suportate de partea vătămată Crețu S., expuse în fișa medicală nr. 1197 eliberat de Centrul de reabilitare a victimelor Torturii „Memoria”, potrivit căruia la pacientul Crețu Sergiu s-a stabilit diagnosticul anxietate înaltă, tendință spre un fondal depresiv, irascibilitate înaltă, dereglări de somn, precum și legătura de cauzalitate între acestea și pretinsele acțiuni ale inculpatului Starinschi R., deoarece nu este contestată veridicitatea declarațiilor părții vătămate potrivit cărora la 08.04.2009 acesta a fost reținut în mod abuziv în stradă, la reținere fiindu-i răsucite mâinile și posibil fracturată mâina, că în urma acestor evenimente a fost nevoit să suporte intervenții chirurgicale, nefiind exclusă posibilitatea că intervențiile chirurgicale ar fi putut provoca suferințe psihice.

De asemenea Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a constatat că partea vătămată Crețu Sergiu putea să-și facă concluzii incorecte despre persoana care a aplicat în privința sa forța fizică, deoarece descriind această persoană partea vătămată nu indică careva trăsături concrete, limitându-se la afirmațiile că a recunoscut făptuitorul după statură, constituție, forma nasului, frizură, voce și maniere, fără a concretiza ce fel de statură, maniere, frizură avea persoana.

În aceste condiții instanța de apel a considerat că, reieșind din prevederile art. 8 al. (3) Cod de procedură penală concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate, în condițiile legii procesuale, se interpretează în favoarea inculpatului, de aceea este corectă concluzia instanței de fond cu privire la achitarea inculpatului, deoarece fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

10. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recursuri ordinare procurorul și avocata Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu S.

10.1. Procurorul, invocând temeiul de drept prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârii contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță în alt complet de judecată, indicând că anterior, cauza penală a fost remisă la

rejudecare în instanța de apel din două motive și anume – referitor la blîndețea pedepsei și lipsa avocatului la ultimul cuvînt, iar potrivit art. 436 alin. (3) Cod de procedură penală, cînd hotărîrea este casată numai cu privire la unele fapte, sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau civilă, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărîrea a fost casată. Alin. (2) al art. 436 Cod de procedură penală, menționează că indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii pentru instanța de rejudecare, iar din conținutul deciziei instanței contestate rezultă că în cauza nominalizată nu a fost făcută analiza tuturor probelor prezentate de procuror în apelul său și nu s-a expus asupra motivelor invocate în el.

Consideră că vinovăția lui Starinschi R. este dovedită prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Crețu S., declarațiile martorilor Crețu V., Bucuci I., Babără Gr., Malachi I., Caras I. și actele cauzei: procesele-verbale de verificare a declarațiilor părții vătămate la locul infracțiunii; procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere; raportul de expertiză medico-legală nr. 2268/D din 05.10.2009; procesul-verbal de audiere a expertului judiciar Vicol A. și alte acte relevante.

10.2. Avocatul Moloșag N. în numele părții vătămate Crețu S., care invocînd temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărîrii contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit căreia Starinschi R. să fie condamnat în baza art. 309/1 alin.(1) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în MAI pe un termen de 5 ani.

În argumentarea recursului recurenta a invocat că instanța de fond eronat a apreciat probele administrate în cauza penală, deoarece sunt prezentate suficiente probe care demonstrează cu certitudine că fapta incriminată lui Starinschi R. a fost comisă de ultimul, menționînd aceleași probe care au fost invocate de către acuzatorul de stat în recursul declarat.

Totodată avocatul a indicat că, în decizia contestată declarațiile părții vătămate Crețu S. sunt expuse eronat și denaturat, deoarece acesta în cadrul procesului penal niciodată nu s-a referit la numărul biroului în care a fost maltratat, explicînd doar unde este amplasat biroul. Numărul de rînd al birourilor, precum și descrierea obiectelor aflate în birou au fost menționate de către Starinschi R., pe cînd anterior Crețu S. nu l-a cunoscut pe inculpat, în incinta CPS Centru pînă la evenimentele din 08 aprilie 2009 nu a fost și nu a avut motive de a-l calomnia pe acesta, declarațiile părții vătămate fiind pe toată perioada consecutive și în coroborare cu celelalte probe administrate pe dosar.

Recurenta a mai indicat că instanța de fond și cea de apel nu s-au expus în privința următoarelor probe, cărora nu le-au dat nici o apreciere: fișa de solicitare a asistenței de urgență, înștiințarea 903 nr.

2673 din 09.04.2009, declarațiile martorului Leca Vasile, care a menționat „că la 08.04.2009 el personal i-a transmis lui Starinschi R. că pleacă, iar răspunzător în Comisariat rămîne acesta - adică Starinschi R”. La fel, instanța de apel a denaturat conținutul declarațiilor martorilor Erhan G., Buzu V., Saachian R. și Ceban V. , înscris în procesul-verbal al ședinței de judecată precum și a indicat fapte, care nu au fost declarate de către martori.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2013 recursurile declarate au fost admise, iar cauza trimisă la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău într-un alt complet de judecată din următoarele considerente.

În motivarea deciziei sale instanța de recurs a indicat că la examinarea cauzei instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ceea ce constituie temei pentru recurs prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, motivându-și soluția prin faptul că acuzatorul de stat nu a prezentat probe care ar confirma incontestabil vinovăția inculpatului, a denaturat esența unor probe, precum și că a depășit limitele rejudecării stabilite în decizia din 13 noiembrie 2012 a Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție.

12. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014 inculpatul Starinschi R. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 309/1 al. (1) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă de 2 (doi) ani închisoare cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 2 ani. Termenul ispășirii pedepsei urma a fi calculat din momentul reținerii.

Ulterior, la 16 iunie 2014, prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, s-a dispus stingerea executării pedepsei stabilite inculpatului Starinschi R. prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014, pînă la examinarea recursului de către Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție.

12.1. În motivarea deciziei sale instanța de apel a indicat că probele prezentate de către partea acuzării confirmă faptul că inculpatul Starinschi R. a săvârșit infracțiunea de care este învinuit, în acest sens instanța a descris amănunțit declarațiile părții vătămate Crețu S., a martorilor acuzării, indicînd că acestea au fost verificate în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel.

Instanța de apel a respins probele apărării, în acest sens indicînd numai declarațiile inculpatului Starinschi R., precum și înregistrarea video de pe linkul cu acces public și schema etajului 5 al CPS Centru mun. Chișinău, care au fost apreciate în mod critic, făcute în scop de apărare.

Stabilind pedeapsa, instanța de apel a indicat că circumstanță atenuantă a răspunderii inculpatului este lipsa antecedentelor penale,

nefiind constatate careva circumstanțe agravante. Totodată instanța de apel a considerat că nu există temeieri de aplicare față de inculpat a altor pedepse alternative în afară de pedeapsa închisorii, deoarece inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția și astfel reeducarea și corectarea lui poate avea loc numai în condiții de detenție.

13. Recursuri ordinare depun inculpatul Starinschi R. și avocatul Urschi Laura în numele inculpatului Starinschi R., precum și avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu S.

13.1. Inculpatul Strainschi R. și avocatul Urschi Laura solicită casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014 cu menținerea sentinței Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20.06.2011 prin care Starinschi Radu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 309/1 al.(1) Cod penal pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.

În motivarea recursului său inculpatul și avocatul invocă temeierile prevăzute de art. 427 al. (l) pct. 6), 13), 14) Cod de procedură penală și a indicat că instanța de apel a examinat cauza unilateral și neobiectiv, fiind influențată de opinia publică cu privire la evenimentele ce au avut loc la 07 aprilie 2009, luînd în considerare doar probele declarative ale acuzării, intenționat omițînd sau trecînd sub tăcere probele întemeiate ale apărării.

Recurenții consideră că, contrar prevederilor art. 8 al. (3) Cod de procedură penală, condamnarea lui Starinschi Radu nu are la bază probe ce ar confirma săvârșirea de către acesta a infracțiunii de tortură, și se bazează pe simple presupuneri.

Astfel, instanța de apel, în opinia recurenților, a pus la baza deciziei sale: declarațiile părții vătămate Crețu S., care sunt inconsecvente, confuze și incoerente, precum și un șir de probe care nu au careva relevanță la examinarea cauzei, cum ar fi declarațiile martorilor acuzării, deoarece acești martori au confirmat doar faptul prezenței părții vătămate Crețu S. la CPS Centru mun. Chișinău la data și ora indicată în rechizitoriu, precum și a faptului că la acesta a fost depistată o fractură de mîină. Însă, în opinia recurenței, aceste declarații nu confirmă în nici un caz, că la data și ora indicată inculpatul Starinschi R. se afla în incinta CPS Centru mun. Chișinău, că anume inculpatul a aplicat violență fizică asupra părții vătămate, cauzînd prin acțiunile sale dureri fizice și suferințe psihice. Recurenta consideră că n-a fost constatat, în general, faptul că inculpatul Starinschi R. s-ar fi întîlnit în incinta CPS Centru mun. Chișinău cu partea vătămată Crețu S., deoarece aceste fapte n-au fost constatate prin declarațiile martorilor oculari.

Totodată recurenții subliniază că instanța de apel n-a verificat, n-a dat citire probelor apărării, în acest fel instanța de apel a desconsiderat și nu s-a expus asupra probelor invocate de apărarea inculpatului, care dovedesc incontestabil că inculpatul nu a torturat partea vătămată, cum

ar fi: declarațiile martorilor Saachian R. și Ceban VI., Grosu A., Narîjnîi S., Volnițchi I., purtătorul CD a înregistrării video a reportajului Jurnal TV, schema etajului 5 al Comisariatului de Poliție Centru și fotografiile respective.

În opinia inculpatului și avocatului apărării, s-a creat impresia că instanța de apel nu a studiat materialele dosarului, deoarece aceasta, întemeindu-și concluziile, a făcut trimiteri la probele care se află la filele volumului I al dosarului sau doar la probele administrate în cadrul urmăririi penale, desconsiderând celelalte volume ale dosarului și probele care se conțin în aceste volume, probe administrate și admise de completele anterioare care au judecat cauza.

Recurenții invocă faptul că, instanța de apel a respins probele administrate de către apărarea inculpatului din două motive și anume: deoarece aceste probe au „scop de apărare și de evitare a pedepsei meritate” și că probele respective „au apărut mai târziu, la momentul examinării cauzei în instanța de judecată”.

Recurenții atrag atenția asupra faptului că instanța de apel la examinarea cauzei n-a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, deoarece declarațiile martorilor acușării pe care le-a inclus în textul deciziei n-au fost citite în cadrul ședinței de judecată și consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, așa cum prevede al.(2) art. 414 Cod de procedură penală.

În opinia recurenților Starinschi R. și Urschi L., care acționează în numele inculpatului Starinschi R., instanța de apel a comis un șir de încălcări procedurale, care confirmă cu certitudine faptul, că instanța a avut o atitudine tendențioasă la examinarea cauzei, urmărind scopul de a satisface „așteptările” opiniei publice și de a evita orice risc referitor la o eventuală achitare pe vreun dosar din categoria „7 aprilie 2009”, dînd dovadă de totală lipsă de obiectivitate și imparțialitate.

13.2. Avocatul Moloșag N. solicită, în temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct. 9) și 15) Codul de procedură penală, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014 în latura ce privește pedeapsa stabilită, considerînd-o una prea blîndă.

Avocatul de asemenea consideră că instanța de apel intenționat a pronunțat decizia de condamnare a lui Radu Starinschi după data de 8 aprilie 2014, dată în care s-a împlinit termenul de prescripție pentru atragerea la răspundere penală a lui Starinschi Radu, deși rejudecarea cauzei în instanța de apel a început la 17.01.2014, iar toate amînările care au avut loc la această etapă sunt imputabile inculpatului și instanței de apel.

Recurenta indică asupra faptului că la data de 16 iunie 2014 instanța de apel contrar prevederilor legale înserate în art. 342 Cod de procedură penală, după judecarea cauzei a examinat cererea condamnatului Starinschi Radu, fără a cita în ședință partea vătămată și

avocatul acesteia, pronunțând o încheiere de stingere a pedepsei aplicate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014. A solicitat casarea încheierii menționate.

13.3. Avocatul Urschi Laura la data de 04 septembrie 2014 depune o referință la recursul avocatului părții vătămate Moloșag Natalia, solicitând respingerea acestuia ca fiind tardiv, deoarece a fost depus la data de 29.07.2014, contrar prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, care stabilește un termen de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

14. Judecând recursul, în raport cu materialele cauzei Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia că recursul declarat de către avocatul Natalia Moloșag în numele părții vătămate Crețu S. în cauză urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind depus peste termen, iar recursul inculpatului Starinschi R. și avocatului Urschi Laura în numele inculpatului Starinschi R. urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele motivelor de casare prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.*

Raportînd prevederile legale enunțate la materialele cauzei aflate în examinare, Colegiul constată că în susținerea recursului, inculpatul Starinschi R. și avocatul Urschi Laura în numele inculpatului Starinschi R. invocă temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și anume pct. 6) – *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîri;* p. 13) *a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului;* precum și p. 14) *Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă, considerînd că ele toate sunt valabile în prezenta cauză penală.*

În susținerea recursului său avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu S. a invocat temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) *hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;* și p. 15) *instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză.*

Din analiza materialelor cauzei, reieșind din argumentele aduse de către recurenți în susținerea temeiniciei cerințelor sale, Colegiul conchide că, erorile de drept invocate de către inculpatul Starinschi R. și

avocatul Laura Urschi în numele inculpatului în recursul său sunt prezente în cauză, iar recursul avocatului Natalia Moloșag în numele părții vătămate urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind depus peste termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, *judecînd recursul instanța poate adopta decizia prin care menține hotărîrea primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.*

Potrivit prevederilor art. 1 al. (2) Cod de procedură penală procesul penal are ca scop *protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni*, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvîrșite, astfel ca *orice persoană care a săvîrșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.*

Al. (3) al aceluiași articol stabilește că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sînt obligate să activeze în așa mod încît *nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată* și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere.

Unul din principiile generale ale procesului penal, prezumpția de nevinovăție, stipulat în art. 8 Cod de procedură penală, prevede că, persoana acuzată de săvîrșirea unei infracțiuni *este prezumată nevinovată atîta timp cît vinovăția sa nu-i va fi dovedită*, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărîre judecătorească de condamnare definitivă. *Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa*, iar concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. *Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.*

Astfel, Colegiul subliniază că, pe de o parte, *urmărirea penală se declanșează în scopul protejării persoanei, societății și statului împotriva infracțiunilor* și acest scop este *primordial* pe parcursul întregului proces, de la pornirea acestuia și pînă la ispășirea pedepsei, fiind unul originar.

Totodată, ca o contrabalanță, la el se adaugă un alt scop al procesului penal, cel al protejării persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvîrșite, astfel încît orice persoană care a săvîrșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și *nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată*, care nu este mai puțin important.

În dreptul și practica judiciară națională și internațională *acest scop a generat tendința punerii în aplicare a tuturor pîrghiilor necesare pentru*

a apăra la maximum drepturile inculpatului în procesul penal. Însă oferirea inculpatului în procesul penal a mai multor garanții pentru apărarea sa nu trebuie să fie înfăptuită în detrimentul realizării primului scop, protecția persoanei, societății și a statului împotriva infracțiunilor, totodată în realizarea scopurilor procesului penal trebuie excluse orice extreme.

Prin normele procesual penale, legislatorul național a urmărit instituirea unui echilibru echitabil între aceste două mari sarcini ale procesului penal, pentru stabilirea adevărului și exercitarea unei justiții veritabile. Instanțele judecătorești și organele de urmărire penală, care aplică normele procesual penale, sînt obligate să activeze în așa mod, încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată, sau supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere.

În orice societate democratică protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. În exercitarea acestei atribuții, statul a instituit norme procesual penale, concentrate în Codul de procedură penală al Republicii Moldova, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea și statul de infracțiuni, astfel încît persoana care a săvîrșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale, și, pe de altă parte, să protejeze persoana și societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor presupuse sau săvîrșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

Colegiul lărgit constată că pe parcursul examinării dosarului penal în privința lui Starinschi Radu de către instanțele judecătorești partea acuzării și partea apărării au invocat în mod constant jurisprudența CtEDO în scopul motivării poziției adoptate.

Astfel, partea acuzării a insistat că în cazul examinat urmează a fi pus în primul plan scopul primordial al unui proces penal și anume: protecția persoanei, societății și statului de infracțiuni.

Partea apărării pe parcursul examinării cauzei, conștientizînd scopul urmărit de un proces penal, a insistat asupra faptului că pentru ca scopul scontat să fie atins, procesul penal trebuie să fie unul echitabil și în rezultatul acestuia să fie supusă pedepsei persoana vinovată de săvîrșirea infracțiunii.

Colegiul lărgit, în rezultatul unei analize minuțioase a argumentelor expuse de către părți asupra acestor considerente, precum și reieșind din prevederi Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950, a jurisprudenței CtEDO, constată că, în sensul prevederilor art. 3 al Convenției indicate supra, statul este obligat să asigure *garanții procesuale cetățenilor*, care se manifestă prin *obligația negativă* de a exclude faptele de supunere la tortură a persoanelor, precum și *obligația pozitivă*, care se manifestă prin

întreprinderea de măsuri legislative și judiciare pentru a sancționa tortura prin asigurarea înfăptuirii unei anchete efective asupra sesizărilor privind faptele de tortură, care ar duce la identificarea persoanelor care au săvârșit infracțiunea și sancționarea persoanelor vinovate (*Cauza Salman vs. Turcia*), totodată, reieșind din prevederile art. 6 Convenției statul are obligația pozitivă de a asigura dreptul la un proces echitabil participanților la proces.

Respectarea garanțiilor procesuale și, respectiv, obligațiilor statului, este asigurată prin instituirea prin legislație a unui șir de drepturi ale participanților la proces, conforme Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, realizate ulterior în cadrul procesului, inclusiv și penal, de respectarea cărora depinde soluția pronunțată.

Colegiul lărgit constată că în speța examinată de către partea acuzării, în special, de către avocatul părții vătămate Moloșag Natalia, a fost atenționat asupra faptului că potrivit jurisprudenței CtEDO pe cauzele privind tortura sarcina probației este pusă în seama statului, atunci când persoana se afla în custodia acestuia (*Cauza Ipati vs. Moldova*), precum și faptul că în aceste cauze nu se admite inversarea sarcinii probației (*C. Mătășaru vs. Moldova*).

Colegiul lărgit constată că partea acuzării, inclusiv avocatul părții vătămate Moloșag N., pe parcursul derulării procesului penal au considerat că organul de urmărire penală și procurorul au acumulat suficiente probe pentru condamnarea inculpatului, și n-a invocat faptul că statul n-a asigurat pe cauza examinată realizarea dreptului prevăzut de art. 3 CEDO a părții vătămate și anume că statul nu și-a respectat obligația sa pozitivă și anume asigurarea înfăptuirii unei anchete efective asupra sesizărilor privind faptele de tortură, care ar duce la identificarea persoanelor care au săvârșit infracțiunea.

Partea apărării, în special avocatul Urschi Laura, pe parcursul derulării procesului penal a invocat constant jurisprudența CtEDO, care se referă la asigurarea dreptului la un proces echitabil, în special, referindu-se la unul din elementele acestui drept prezumpția de nevinovăție, considerînd că în cauza examinată n-au fost acumulate suficiente probe care ar confirma că fapta incriminată inculpatului Starinschi R. a fost săvârșită de către acesta și în acest fel n-a fost înfăptuită o anchetă efectivă asupra sesizării depuse de către Crețu S.

Cu referire la aceste argumente aduse de către părți la examinarea dosarului în instanțele judecătorești Colegiul lărgit subliniază următoarele.

În cazul concret examinat, când inculpatul îndeplinea funcția de reprezentant al statului, fiind polițist, deși pe cauzele privind tortura sarcina probației este pusă în seama statului (instituției în custodia căreia se află persoana), Colegiul lărgit consideră că sarcina probației

vinovăției nu poate fi pusă în seama părții vătămate, dar nici în seama inculpatului, deoarece *sarcina probației îi aparține statului prin intermediul procurorului*, care este investit de către stat în acest sens, potrivit prevederilor art. 52-53 Cod de procedură penală, cu un șir de drepturi întru realizarea scopului procesului penal. Totodată, conform prevederilor art. 19 al.(3) Cod de procedură penală, procurorul are obligația de *a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinutului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc*, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

Astfel, Colegiul lărgit subliniază că inculpatul, chiar dacă el este învinuit de săvârșirea infracțiunii de tortură în timpul, când activa în funcție de polițist, el nu este obligat să-și dovedească nevinovăția, deoarece în asemenea caz inculpatul va fi identificat cu statul, ceea ce este inadmisibil.

În acest sens Colegiul menționează concluziile CtEDO, expuse în cauza *Corsacov vs. Moldova* în care Curtea „reamintește, că atunci când unei persoane îi sunt cauzate leziuni corporale, în timp ce ea se află în detenție sau sub un alt control al poliției, orice astfel de leziune va crea o puternică prezumție că acea persoană a fost supusă maltratării (a se vedea *Bursuc v. Romania*, nr. 42066/98, § 80, 12 octombrie 2004). Tine de sarcina statului să dea o explicație plauzibilă despre circumstanțele în care au fost cauzate leziunile corporale, neîndeplinirea căreia ridică o problemă clară în temeiul articolului 3 al Convenției (*Selmouni v. France*, § 87). Nu este suficient pentru stat să se refere doar la achitarea polițiștilor acuzați în cadrul unei urmăriri penale și, prin urmare, achitarea polițiștilor după ce au fost acuzați de maltratarea unei persoane nu va scuti statul de sarcina probației, în conformitate cu articolul 3 al Convenției, de a dovedi că leziunile corporale suferite de această persoană în timp ce se afla sub controlul poliției nu au fost cauzate de polițiști (*Ribitsch v. Austria*, hotărâre din 4 decembrie 1995, Seria A nr. 336, §§ 34, 38)”.

În Cauza *Corsacov vs. Moldova* CtEDO subliniază importanța unei investigații efective din partea statului a faptelor de aplicare a forței de către colaboratorii de poliție, indicând că „investigația trebuie, de asemenea, să fie efectivă astfel încât să permită stabilirea faptului dacă forța folosită de poliție a fost sau nu justificată în circumstanțele unei cauze (a se vedea *Kaya v. Turkey*, hotărâre din 19 februarie 1998, *Reports* 1998-I, § 87).

Investigarea acuzațiilor grave de maltratare trebuie să fie deplină. Aceasta înseamnă că autoritățile trebuie întotdeauna să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună

la baza deciziilor lor (a se vedea hotărârea *Assenov and Others v. Bulgaria*, citată mai sus, § 103 et seq.). Ele trebuie să întreprindă toți pașii rezonabili și disponibili lor pentru a asigura probe cu privire la incident, inclusiv inter alia declarații ale martorilor oculari și probele medico-legale (a se vedea *Tanrikulu v. Turkey* [GC], nr. 23763/94, ECHR 1999-IV, § 104 et seq. și *Gül v. Turkey*, nr. 22676/93, § 89, 14 decembrie 2000). Orice omisiune pe parcursul desfășurării investigației care subminează capacitatea sa de a stabili cauza leziunilor corporale sau identitatea persoanelor responsabile riscă să nu corespundă acestui standard. În fine, investigația trebuie să fie rapidă. În cauze care cad sub incidența articolelor 2 și 3 ale Convenției, atunci când se analiza eficiența investigației oficiale, Curtea deseori a evaluat dacă la acel moment autoritățile au reacționat prompt la plângeri (a se vedea *Labita v. Italy*, citată mai sus, § 133)”.

Colegiul lărgit menționează că în cazul examinat în privința lui Starinschi Radu, deși de către avocatul părții vătămate nu este invocat, se constată faptul că statul nu a asigurat în cadrul acestui proces penal îmfăptuirea unei anchete eficiente, care ar fi adus la stabilirea persoanei care a săvârșit infracțiunea de tortură.

Totodată jurisprudența Curții Europene a menționat în cauza *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein vs. Allemagne din 12.07.2001*, că statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie *concrete și efective, nu teoretice și iluzorii*, iar cele cuprinse în art. 6 au tocmai acest scop: efectivitatea dreptului la un proces echitabil, impunându-se statelor o obligație de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare realizării acestei obligații.

În susținerea considerentelor expuse și reieșind din prevederile legale enunțate supra, care sunt principii unanim recunoscute, inclusiv de tratatele internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, jurisprudența națională a stabilit o practică judiciară potrivit căreia vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul, când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetînd nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală.

În această ordine de idei Colegiul menționează și prevederile art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilesc că, *sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată*, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, *sentința de condamnare nu poate fi*

bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale și citite în instanța de judecată în absența lor.

La adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 385 alin.(1) p.1-4) Cod de procedură penală instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate:

1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul;

2) *dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat;*

3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea;

4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

Articolul 390 alin.(1) p. 3) Cod de procedură penală prevede că *sentința de achitare se adoptă dacă fapta nu a fost săvârșită de către inculpat.*

Colegiul lărgit, în urma unei analize complexe a cauzei, conchide că temeiul de achitare indicat supra este constatat cu certitudine și, prin urmare, se impune necesitatea casării deciziei pronunțate de către instanța de apel, deoarece instanța a comis erori de drept care condiționează intervenția instanței de recurs, cu menținerea sentinței instanței de fond.

Astfel, potrivit materialelor cauzei Colegiul constată că inculpatul Starinschi Radu Valentin este învinuit de organul de urmărire penală pentru că, la 08.04.2009, deținând funcția de șef al Secției Poliției Criminale a Comisariatului de Poliție sectorul Centru al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău, în grad special căpitan de poliție, fiind șef și persoană cu funcție de răspundere, a încălcat grav cerințele art. 3 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale adoptată la Roma la 04.11.1950; art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994; art. 1, art. 2. pct. 2), 4), art. 12, pct. 1), art. 14, art. 15 a Legii nr. 416-XII din 18.12.1990 cu privire la poliție; obligațiunile sale funcționale, conform cărora urma să-și desfășoare activitatea pe baza respectării stricte a legilor, să protejeze viața, sănătatea și libertățile cetățenilor, interesele societății și ale statului de atentate criminale și de alte atacuri nelegitime; să prevină și curme crimele alte infracțiuni, să mențină ordinea publică și să asigure securitatea publică; să ia măsuri pentru apărarea vieții, sănătății, onoarei, demnității a cetățenilor; să comunice despre aplicarea forței fizice șefului său direct, să nu supună pe nimeni la torturi; să poarte responsabilitatea personală pentru realizarea întocmai a atribuțiilor de serviciu, să răspundă de respectarea principiilor ce guvernează conduita polițistului, legislației în domeniul drepturilor omului, a legislației procesual-penale, alte acte normative ce reglementează activitatea de serviciu, în loc de aceasta, Radu Starinschi, fiind șef și persoană cu funcție de răspundere, acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Ministerul Afacerilor Interne, intenționat a comis acte de tortură asupra lui Crețu Sergiu, în următoarele împrejurări: la 08.04.2009, în jurul

orelor 21.00, căpitan de poliție Radu Starinschi, fiind în serviciu și îndeplinind obligațiunile sale funcționale a mers în Unitatea de Gardă a CPS Centru, unde l-a scos din celulă pe cet. Crețu Sergiu cu scopul de a-l escorta în birou. În timpul escortării în birou, urmărind scopul de a-l intimida pe Crețu Sergiu, i-a aplicat acestuia circa 10 lovituri cu pumnul în regiunea capului. Ajungând la etajul cinci în biroul de serviciu nr. 505 amplasat în CPS Centru pe str. Bulgară 40, mun. Chișinău, Starinschi Radu, urmărind scopul provocării unei dureri fizice și suferințe psihice, pentru a obține mărturisiri referitor la participarea lui Crețu Sergiu la dezordinile în masă din centrul mun. Chișinău, a continuat aplicarea violenței, însoțită cu acțiuni de tortură.

Astfel, Radu Starinschi, fără a stabili temeiurile și circumstanțele în care a fost reținut Crețu S., i-a aplicat acestuia o lovitură cu piciorul în regiunea gâtului, cinci lovituri cu piciorul în regiunea abdomenului și circa 10-15 lovituri cu pumnul în regiunea capului. Necătînd la faptul că în timpul maltratării Crețu S. acuza dureri în regiunea mîinii stîngi, Starinschi R., acționînd intenționat, în scopul agravării suferințelor fizice și intimidării părții vătămate i-a aplicat circa 10 lovituri cu piciorul la mîna stîngă în partea superioară.

În urma acțiunilor violente ale lui Radu Starinschi, părții vătămate Sergiu Crețu, în timpul aflării în custodia poliției, i-au fost provocate dureri fizice precum și acțiuni de tortură, aplicate intenționat asupra mîinii fracturate, fapt ce a determinat deplasarea fragmentelor osului și suferințe psihice, în formă de „Tulburare stres post-traumatică. Sindromul anxios-depresiv”. Astfel, Starinschi Radu Valentin, fiind învinuit că fiind persoană cu funcție de răspundere și acționînd cu titlu oficial, a săvârșit tortura, adică provocarea, în mod intenționat, a unei dureri și suferințe puternice, fizice și psihice unei persoane, cu scopul de a obține de la această persoană informații și mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act în care această este bănuită că la comis, de a intimida și de a face presiune asupra ei, adică infracțiunea prevăzută de art. 309/1 alin. (1) Cod penal.

Colegiul constată că instanța de fond, în urma examinării probelor în cadrul cercetării judecătorești, a considerat că a fost cu certitudine stabilite următoarele fapte: că la data de 08.04.2009 partea vătămată Crețu S. a fost reținut de către colaboratorii de poliție și escortat la CPS Centru. În timpul reținerii părții vătămate Crețu S., în circumstanțe care n-au fost indicate în rechizitoriu și n-au fost stabilite în cadrul cercetării judecătorești, i-a fost cauzată fractura mîinii stîngi. Ulterior, partea vătămată Crețu S. a fost interogat în incinta CPS Centru de către doi colaboratori ai poliției : Mihalachi V. și Erhan Grigore, iar apoi transportat la spitalul de urgență în legătură cu constatarea la el a fracturii mîinii stîngi.

Astfel, instanța de fond a considerat că la urmărirea penală și în cadrul cercetării judecătorești nu a fost stabilit faptul, că inculpatul Starinschi R. ar fi comis faptele prejudiciabile expuse în rechizitoriu, această concluzie a instanței fiind înfăptuită în urma unei analize ample a

probelor prezentate atât de către partea acuzării, cât și de către partea apărării.

După pronunțarea sentinței, în legătură cu depunerea de către procuror și avocatul părții vătămate a apelurilor, cauza a fost expediată pentru examinare în instanța de apel.

În urma comiterii de către instanța de apel, în diferite complete de judecători, a unor erori judiciare, cauza a fost remisă de către instanța de recurs la rejudecare în instanța de apel de două ori. Astfel, în cauză a fost pronunțate de către instanța de apel două decizii de anulare a sentinței instanței de fond și de condamnare a inculpatului, precum și o decizie de menținere a sentinței de achitare a inculpatului Starinschi Radu.

Examinînd recursurile depuse împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014 Colegiul lărgit constată următoarele.

Potrivit prevederilor art. 436 al. (1) cod de procedură penală procedura de rejudecare a cauzei, după casarea hotărîrii în recurs, se desfășoară conform regulilor generale pentru examinarea ei.

Al. (2) aceluiași articol prevede că, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului ordinar.

Conform art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate în ședința instanței de apel sau se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță.

Art. 414 al. (2) Cod de procedură penală, reieșind din faptul că apelul constituie o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea ca instanța să dea o nouă apreciere probelor administrate în fața primei instanțe.

Astfel instanța de apel, soluționînd apelul, poate să caseze (desființeze) sentința primei instanțe și să pronunțe o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, adoptînd una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, prin aprecierea temeiniciei sau netemeiniciei învinuirii, dispunînd, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

În această ipoteză, apelul are caracterul unei căi de atac de reformare, în sensul că instanța de apel, după desființarea hotărîrii atacate, procedează ea însăși, ca instanță de control judiciar, la înlăturarea erorilor constatate, pronunțînd o nouă hotărîre.

Astfel, instanța de apel rejudecă fondul cauzei ca instanță de apel, și nu ca primă instanță, prin modificarea gradului de jurisdicție.

Efectul devolutiv nu promovează o reeditare de către instanța de apel a judecății care a avut loc în prima instanță, ci o nouă judecată, cu

caracter autonom, care are ca obiect reexaminarea acelor dispoziții din hotărîre, care au fost greșit sau nelegal soluționate.

În consecință, la aplicarea de către instanța de apel a prevederilor art. 415 alin.(1) pct.2) și art. 419 Cod de procedură penală, termenul "rejudicare" nu desemnează o nouă desfășurare, de la început, a întregii activități procesuale ce este îndeplinită de prima instanță, ci doar efectuarea unor acte procesuale care nu au fost legal îndeplinite sau care sunt necesare, dar nu au fost efectuate de prima instanță.

Al. (5) art. 414 Cod de procedură penală stabilește că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar al. (6) al aceluiași articol stabilește că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul verbal.

Reieșind din dispozițiile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel.

Instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărîre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere a inculpatului și a martorilor acuzării solicitați de către părți (hotărîrile CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63).

Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (hotărîrea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60).

Practica judiciară menționează că în conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art.24 Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sînt separate și se efectuează de diferite organe și persoane.

Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii.

În conformitate cu prevederile art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, acesta fiind

investit cu funcția acuzării. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărîrea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și este obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art.26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărîre de achitare pronunțată de prima instanța, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art.24 și art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Verificînd argumentele invocate în recursul depus de către avocatul inculpatului Urschi L., în raport cu materialele cauzei, Colegiul constată că instanța de apel la examinarea cauzei a comis erori de drept, pronunțînd soluția sa fără respectarea prevederilor legale, a jurisprudenței CEDO, precum și a practicii judiciare stabilite.

Decizia Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2013, prin care s-a dispus rejudecarea cauzei, menționează că instanța de apel urmează să rejudece cauza în limitele stabilite de decizia Curții

Supreme de Justiție din 13 noiembrie 2012, care a casat total decizia Curții de Apel Chișinău din 10.04.2012 pe motiv că la examinarea cauzei a fost constatată încălcarea dreptului la apărare a inculpatului Starinschi R., să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor invocate în apeluri și recursuri, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CEDO, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, cu respectarea prevederilor art. 414, 417, 419 Cod de procedură penală.

Reieșind din prevederile legale, practica judiciară stabilită, jurisprudența CEDO expuse supra, Colegiul cu referire la decizia supusă recursului, constată că Curtea de Apel, contrar prevederilor legale și indicațiilor instanței de recurs n-a verificat în ședința de judecată probele, pe care le-a pus la baza sentinței de condamnare și nu a dat apreciere probelor.

În Cauza *Vetrenco vs Moldova* CtEDO a indicat că „unul din standardele ale Articolului 6 declară că este în sarcina instanțelor naționale de a considera cele mai importante argumente ridicate de părți și de a aduce motive în sensul acceptării sau refuzului acestora. Chiar dacă sfera argumentelor asupra cărora instanțele urmează să aducă argumente proprii poate depinde de circumstanțele particulare ale cauzei, totuși o omisiune de a considera un argument serios sau examinarea într-o manieră vădit arbitrară este în sine incompatibilă cu noțiunea unui proces echitabil”.

Instanța de apel, contrar prevederilor art. 414 al. (6) Cod de procedură penală a pus la baza deciziei sale de condamnare a inculpatului Starinschi R. declarații și probe, care nu au fost verificate în cadrul examinării cauzei în apel, acest fapt reieșind nemijlocit din procesul-verbal al ședinței de judecată potrivit căruia declarațiile martorilor n-au fost citite și consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată.

Astfel, în decizia adoptată sunt redată detaliat conținutul declarațiilor martorilor Crețu Viorica, Bucuci I., Malachi iu., Botnariuc S., Garas Iu., Vicol A., deși nici una dintre persoanele indicate n-au fost interogate, iar declarațiile acestora n-au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel, prin citirea lor cu consemnarea acestui fapt în procesul verbal al ședinței instanței de apel (f. d. 70-71 v.4).

Cu toate acestea declarațiile menționate mai sus au fost puse la baza deciziei Curții de Apel prin care inculpatul Starinschi R. a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 309/1 al. (1) Cod penal.

Mai mult decât atât, Colegiul lărgit constată că procurorul în ședința instanței de apel n-a solicitat în susținerea acuzării interogarea persoanelor indicate sau verificarea în ședința de judecată a declarațiilor acestora, depuse în cadrul urmăririi penale

sau în ședința instanței de fond, iar instanța de apel, pronunțând decizia supusă recursului, a decis în mod arbitrar care dintre probele acuzării vor fi verificate, încălcând principiul contradictorialității procesului penal, deoarece în cadrul ședinței de judecată procurorul n-a înaintat careva cereri în acest sens.

Colegiul de asemenea constată că instanța de apel, contrar prevederilor art. 414 al. (1) Cod de procedură penală nu a verificat în cadrul examinării cauzei probele apărării, examinate de către instanța de fond și anume declarațiile martorilor apărării: Grosu A., Grosu N., Erhan Gr., Mihalachi V., Saachian R., Ceban V. (f. d. 70-71 vol. 4), ignorând totalmente aceste probe și lăsându-le neîntemeiat fără apreciere, deși acestea au fost puse la baza sentinței, astfel încălcând grav dreptul inculpatului Starinschi R. la un proces echitabil.

În acest sens este elocventă jurisprudența CtEDO, care în cauza *Grădinar v. Moldova* (no. 7170/02, § 117, 8 Aprilie 2008) “a găsit violarea Articolului 6 din momentul în care „instanțele naționale simplu s-au ales să ignore multiple violări serioase ale legislației, specificate de instanțele inferioare, precum și să nege o serie de elemente fundamentale cum ar fi faptul că acuzatul a avut un alibi la presupusul moment al comiterii infracțiunii.” Omisiuni similare de prezenta suficiente motive au rezultat în constatări de violare a Articolului 6 din Convenție în *Hiro Balani* (precitată, §§ 27 și 28), *Suominen v. Finland* (no. 37801/97, §§ 34-38, 1 iulie 2003), *Salov v. Ukraine* (no. 65518/01, § 92, ECHR 2005-VIII (extracts)), *Popov v. Moldova* (no. 2) (no. 19960/04, §§ 49-54, 6 decembrie 2005), *Melnic v. Moldova* (no. 6923/03, §§ 39-44, 14 noiembrie 2006) și alte cauze asemănătoare”.

Reieșind din cele expuse instanța de recurs constată că argumentele avocatului inculpatului Urschi L., expuse în recursul acesteia, și-au găsit confirmarea, deoarece decizia instanței de apel conține erori de drept, care duc în mod incontestabil la casarea acesteia, fiind constatate temeiurile legale pentru aceasta, prevăzute de art. 427 al.(1) p.6) Cod de procedură penală.

Colegiul reiterează că în conformitate cu prevederile art. 101 alin.(1) Cod de procedură penală urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată (alin. (3), iar instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal concluzionează, că instanța de apel nu au apreciat fiecare probă, conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, au interpretat eronat probatoriul administrat în cauză,

iar în final, inculpatul Starinschi R. a fost neîntemeiat recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii imputate.

Potrivit legislației procesuale în vigoare, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, instanța de recurs menționează, că argumentele invocate de către inculpatul Starinschi R. și avocatul inculpatului Urschi L., și-au găsit confirmare și se atestă că, instanța de apel nu a constatat și nu a apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și de drept material, de aceea decizia instanței de apel urmează a fi casată și dispusă menținerea sentinței de achitare, pronunțată în privința inculpatului Starinschi R. de către instanța de fond.

Colegiul consideră că decizia instanței de recurs de casare a hotărârii de condamnare a inculpatului cu menținerea sentinței de achitare a instanței de fond, fără dispunerea rejudecării cauzei, corespunde și jurisprudenței CtEDO, deoarece încălcările legislației procesual penale comise de către autoritățile de stat la examinarea cauzei date, nu pot fi imputate acuzatului.

Astfel, în hotărârea *Ștefan vs România din 6 aprilie 2010*, CtEDO își expune considerentele asupra faptului, că Statul este cel care trebuie să își asume erorile comise de parchet sau de instanța de judecată și că acele erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

În aceeași ordine de idei, conform unei jurisprudențe constante a CtEDO, retrimiteria cauzelor la rejudecare este în mod obișnuit dispus ca rezultat a erorilor comise de instanțele de judecată, repetarea unor asemenea retrimiteri în cadrul unuia și aceluiași proces, dezvăluie o deficiență gravă a sistemului judecătoresc, ceea ce afectează dreptul persoanei la un proces echitabil într-un termen rezonabil, drept garantat de art. 6 alin. (1) din Convenție (*hotărârea Cravcenco v. Moldova, § 50, din 15 ianuarie 2008*).

Analizând, în conformitate cu prevederile legale enunțate supra, concluziile asupra probele prezentate instanțelor de judecată la examinarea cauzei, Colegiul lărgit consideră că este corectă concluzia instanței de fond, că în cadrul examinării cauzei n-au fost administrate probe pertinente, concludente, utile și, mai cu seamă, suficiente, care ar confirma faptul că inculpatul Starinschi R. a săvârșit fapta incriminată acestuia.

Astfel, Colegiul reține că în cadrul examinării cauzei a fost constatat temeiul inclus în prevederile art. 390 al.(1) pct. 2) și anume că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Colegiul menționează în acest sens că, urmărirea penală și instanțele de judecată au constatat că a fost săvârșită o faptă prejudiciabilă, deoarece în urma consultării medicale a părții vătămate Crețu S. la data de 08.04.2009 în incinta CPS Centru, la acesta a fost depistată fractura mâini stîngi cu deplasare.

Totodată Colegiul consideră că în cadrul urmăririi penale și ulterior în cadrul examinării cauzei în instanțele de judecată n-au fost aduse probe concludente, care ar stabili cu certitudine faptul când, în ce circumstanțe și de către cine a fost cauzată vătămarea corporală depistată la partea vătămată Crețu S., nefiind acumulate probe suficiente pentru a stabili faptul că anume inculpatul Starinschi R., în timpul și circumstanțele indicate în rechizitoriu a săvârșit infracțiunea ce i se încredințează.

Astfel, în susținerea învinuirilor aduse inculpatului Starinschi Radu Valentin de către partea acuzării au fost prezentate următoarele probe:

Declarațiile părții vătămate Crețu Sergiu, care în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a relatat că la 08.04.2009, aproximativ orele 20.30, se afla împreună cu sora sa Viorica Crețu la stația de troleibuze de pe bd. Ștefan cel Mare, în sectorul cuprins între străzile Mihai Eminescu și Vlaicu Pîrcălab. La un moment dat a observat cum în fața lor s-a oprit un automobil de culoare neagră, de model „Școda” sau „Chevrolet” din care au ieșit două persoane necunoscute, care, fără să se prezinte, i-au răsucit mâinile la spate, l-au lovit cu fața de automobil, după care l-au urcat în automobil. În timpul transportării el a fost lovit cu pumnii în cutia toracică și în regiunea capului. Când a fost coborît în fața CPS Centru, i-au fost din nou răsucite mâinile la spate și a fost lovit cu capul de automobil. După ce a intrat în incinta CPS Centru a fost dus într-o încăpere auxiliară a Unității de Gardă, de persoanele care l-au reținut. Acolo a fost pus cu fața la perete în genunchi. În timp ce era în genunchi a fost lovit de circa 5 ori cu pumnul în cap, circa, de cinci ori cu piciorul în abdomen și aproximativ 2-3 ori cu piciorul în spate și la ambele mâini. După maltratare a fost plasat în celulă, în timp ce se afla în celulă a venit un polițist cu un registru și i-a cerut datele de identitate. Peste aproximativ 20 de minute a venit un colaborator de poliție, care ulterior a aflat, că se numește Radu Starinschi, el era îmbrăcat în uniformă de polițist și avea pe epoleți 3 sau 4 steluțe, ultimul l-a scos din celulă, spunînd celorlalți că îi va face să vorbească. A fost scos din încăpere, dus într-un coridor ce se afla în apropiere, acolo era întuneric după care au început a urca scările. În timpul cît a fost dus la etajul cinci, a fost lovit de Starinschi R. de circa zece ori cu pumnul în regiunea capului, iar în birou la dumnealui a fost în continuare maltratat, astfel i-au fost aplicate circa 5 lovituri cu pumnii în regiunea capului și abdomenului. O lovitură cu piciorul în regiunea gîtului, circa 15 lovituri cu piciorul în abdomen, cutia toracică și la mîna stîngă. A fost maltratat doar de Starinschi R., care îl lovea necătînd la faptul că îi spunea că îl doare mîna. În timpul maltratării ușa de la birou era deschisă, iar în birou intrau și ieșeau colaboratori de poliție. Peste aproximativ o oră Starinschi R. a ieșit în coridor și a spus colaboratorilor, că toți trebuie să coboare jos la ședință

la Comisar. El în acel timp a fost dus de o persoană în alt birou unde se afla un colaborator de poliție în civil (f. d. 101-207 vol. I).

Fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel partea vătămată Crețu Sergiu a susținut declarațiile date în instanța de fond și a confirmat faptul că anume Starinschi Radu este persoana care în CPS Centru mun. Chișinău la 08.04.2009 i-a aplicat lovituri.

Declarațiile martorului Crețu Viorica care în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond a comunicat că la 08.04.2009, aproximativ la orele 20.30, ea împreună cu fratele său Sergiu Crețu se afla la stația de troleibuz din bd. Ștefan cel Mare, colț cu str. Mihai Eminescu mun. Chișinău. La un moment dat la stație, la o distanță de 1 metru de ei, s-a oprit un automobil de culoare întunecată. Din automobil au coborât două persoane în civil, care fără ca să spună ceva s-au apropiat de Crețu Sergiu și aplicând forța fizică l-au urcat în automobil. A încercat să-1 telefoneze pe Crețu Sergiu, dar telefonul era deconectat. Ulterior fiind sfătuită de un polițist din stradă a mers la CPS Centru mun. Chișinău. Ajungând la CPS Centru a întrebat, dacă nu a fost adusă o persoană pe nume Crețu Sergiu, la ce peste un timp oarecare un polițist i-a spus că Sergiu este deținut la ei, dar cu el nu se poate de discutat și că el este reținut. Dimineața, discutând cu Crețu Sergiu în spital, ultimul i-a povestit că a fost bătut de polițiști în Comisariat (f. d. 250e-250g vol. I).

Martorul Crețu Viorica, fiind audiată în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, a susținut declarațiile date anterior și a comunicat că nu cunoaște cine anume și în ce mod i-a fracturat mâina fratelui său Crețu Sergiu nu a fost martor ocular.

Declarațiile martorilor Bucuci Ion, felcer al echipei de urgență și *martorul Gr. Babără*, medic al echipei de urgență, care au declarat că au acordat părții vătămate Crețu S. la 08.04.2009, asistență medicală, fiind solicitați de la CPS Centru mun. Chișinău. Pacientul acuza durere în cotul și umărul mâinii stîngi. După examinare a apărut suspiecții la fractura-luxația cotului. Au imobilizat mâina și au hotărât să-1 transporte la spital pentru consultația traumatologului și pentru înfăptuirea examenului radiologic. Din discuția cu polițiștii rezulta că pacientul Crețu Sergiu a încercat să fugă, în timpul reținerii i-a fost răsucită mâina. A menționat că la momentul cînd au sosit la CPS Centru, tinerii care se aflau în celulă erau speriați, dar nu cunoaște din ce motiv. La fel în timpul deplasării cu automobilul urgenței pînă la spital în mașină era prezent un polițist și din acest motiv a observat că pacientul nu prea dorea să discute (f. d. 220 voi. I).

Fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel *martorul Gr. Babără* a comunicat instanței că nu poate comunica amănunte ale aceluia caz, dat fiind faptul a trecut o perioadă de timp îndelungată și în timpul cînd au avut loc evenimentele au avut multe chemări.

Declarațiile martorului Malachi Iude, care a declarat că activează în organele afacerilor interne, deținînd funcția de ajutor a ofițerului de serviciu a CPS Centru a CGP mun. Chișinău, în grad plutonier de poliție. La 08.04.2009 a intrat în serviciul diurn în comisariat. Ofițer de serviciu era Buzu Vasile și al doilea ajutor era Botnariuc Sergiu. În seara zilei de

08.04.2009 în CPS Centru a fost reținută o persoană pe nume Crețu Sergiu. Persoana dată în registru a înregistrat-o colegul său Botnariuc Sergiu, însă înscrisul „bănuț în infracțiune” și înscrisul din coloana măsurile întreprinse, unde a fost scris cuvântul „Starinschi” au fost scrise de el persoanl. Când a fost adus Crețu Sergiu peste cîteva clipe a observat la ieșirea din comisariat cîteva colaboratori din CGP, unul din ei era Vădim Răilean, pe el îl cunoștea, deoarece a lucrat în CPS Centru. Pe Vădim l-a întreat, dacă vor fi prezentate careva rapoarte pe persoanele aduse la comisariat, la ce acela a răspuns că vor veni mai tîrziu și vor depune rapoarte. La fel l-a întreat după cine să scrie persoana și cine se va ocupa de aceasta. Răilean a răspuns ca să le scrie după șeful SPC Starinschi, că persoanele reținute sunt bănuite de săvîrșirea infracțiunilor la 07.04.2009 și că Starinschi se va ocupa de ele. De regulă, colaboratorul care este înscris în registru vine personal după reținut. În cazul șefului SPC Starinschi, putea veni el personal după Crețu, dar putea să trimită un subaltern al său să ridice persoana deținută sus, în prealabil efectuînd în acest sens un apel telefonic. Starinschi R. forma atunci grupele de documentare și repartiza subalternilor săi persoanele cu care să lucreze (f. d. 217-218 vol. I).

Martorul Botnariuc Sergiu care în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond a făcut declarații analogice cu ale lui Malachi Iurie (f. d. 215-216 vol. I).

Martorul Garas Iurie în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond a comunicat instanței că din 1988 activează în calitate de medic traumatolog la CNȘP MU, secția traumatologie nr. 1. La 08.04.2009 se afla la serviciul diurn în secția de internare. La 09.04.2009, ora 00.55, cet. Crețu Sergiu, născut în 1987, a fost adus de urgență. Medicii i-au pus diagnoza inițială luxație în articulații pe stînga. La ora 01.10 el l-a examinat pe pacient, palpînd antebrațul stîng și a stabilit că acesta este fracturat. Pentru confirmare tot atunci a fost efectuată radiografia umărului stîng, unde sa depistat fractura în treimea distală a umărului stîng cu deplasare. Crețu a fost examinat de chirurg și neurochirurg, i-a fost aplicată imobilizare ghipsată. La orele 02.00 Crețu Sergiu a fost internat în secția traumatologie nr. 1 pentru tratament chirurgical. Alte leziuni corporale la Crețu S. nu au fost depistate. Din discuția cu Crețu S. a înțeles că aproximativ la ora 21.00 a fost reținut de colaboratori de poliție *în civil* la intersecția str. Ștefan cel Mare și Eminescu. De către aceiași colaboratori a fost escortat în CPS Centru. în timpul reținerii a fost bătut în stradă. Ulterior fiind în incinta comisariatului din nou a fost bătut de polițiști. Nu cunoaște cu certitudine unde i-a fost fracturată mîna: în timpul reținerii la răsucirea la spate, sau în timpul cînd a fost lovit în comisariat. Crețu S. i-a relatat că durerea a simțit-o cînd se afla în celulă (f. d. 221 vol. I).

Declarațiile *expertului judiciar medic legist Vicol Aurel* audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că fractura prezentă la partea vătămată Sergiu Crețu a fost produsă numai în rezultatul unei acțiuni traumatice indirecte (răsucire) și se califică ca vătămări corporale medii, însă nu se poate de exclus faptul aplicării și altor lovituri asupra membrului superior stîng și producerea în rezultatul acestora a

deplasării verticale a fragmentului distal a osului, fapt care ar fi provocat dureri acute (f. d. 10-11 vol. II).

Fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, expertul judiciar medic legist Vicol Aurel a susținut declarațiile date anterior și a comunicat instanței că prin fractură spiralată se subînțelege acțiunea traumatică asupra osului fracturat, adică prin răsucirea membrului. În cazul dat deplasarea fragmentelor este una uniformă și nu prezintă careva contuzii interne ale țesuturilor moi. Categorie se exclude cauzarea unei asemenea fracturi în rezultatul loviturii directe asupra locului fracturii cu careva obiect dur. Dacă ar fi fost o fractură spiralată incompletă și s-ar fi aplicat lovituri asupra locului fracturii cu careva obiecte, aspectul radiologic al fracturii nu ar fi după cum este prezent spiralat complet ar fi fost o deplasare a fragmentelor neuniformă, inclusiv cu prezența leziunilor corporale la nivelul țesuturilor moi. De asemenea a comunicat instanței că alte leziuni corporale decât cele menționate în raportul de expertiză la partea vătămată Crețu Sergiu nu au fost depistate.

Alte probe prezentate de partea acuzării, care ar dovedi vinovăția inculpatului sunt: procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate Crețu Sergiu la locul infracțiunii în care pătimitul a relatat circumstanțele reținerii sale, escortării sale la CPS Centru și maltratării (f. d. 96-103 vol. I); proces-verbal de prezentare spre recunoaștere după fotografie, în care Crețu Sergiu l-a recunoscut pe Radu Starinschi și a indicat că anume acesta a fost maltratată în incinta CPS Centru (f. d. 106 vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 2668/D din 05.10.2009 conform căruia la partea vătămată Crețu Sergiu s-a constatat fractura osului humeral stîng în porțiunea inferioară cu deplasarea fragmentelor, care se califică ca leziuni corporale medii (f. d. 21 vol. I); extrasul din fișa medicală nr. 1197, eliberat de Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria” pe numele lui Crețu Sergiu, potrivit căruia s-a stabilit că starea pacientului este în corelare cu evenimentele traumatizante relatate. Rezultatele examinării și testelor psihologice confirmă prezența tulburării de stres post-traumatice, sindromul anxios-depresiv (f. d. 136-139 vol. I).

De către partea apărării în susținerea nevinovăției inculpatului în instanțele de judecată au fost prezentate următoarele probe.

Potrivit declarațiilor *inculpatului Starinschi Radu* din ședința de judecată a instanței de fond și celei de apel acesta nu a recunoscut învinuirea înaintată lui, și a relatat că pe partea vătămată l-a văzut prima dată în incinta CPS Centru în toamna anului 2009, aflîndu-se împreună cu acuzatorul și apărătorul său. Din discuția cu ei a înțeles că doresc să cerceteze un birou închis. Deoarece colaboratorii care activau în biroul dat nu erau pe loc s-au decis să vină în altă zi. Peste o perioadă de timp acuzatorul în aceeași componență a solicitat examinarea biroului său de lucru și nu pe cel care a dorit să-1 examineze la prima vizită. Acuzatorul, examinînd biroul lui de serviciu nu l-a informat că este bănuț de careva infracțiuni. Doar în luna decembrie i s-a adus la cunoștință că este bănuț de comiterea infracțiunii. Nu ține minte cu exactitate unde s-a aflat în ziua de 08.04.2009 și pînă la ce oră s-a aflat la serviciu. Totodată declară

cu certitudine că nu s-a aflat la serviciu în uniformă de polițist în virtutea obligațiilor funcționale. Ulterior inculpatul a mai declarat că din afirmațiile colaboratorilor de poliție a înțeles că el în ziua de 08.04.2009 s-a aflat mai mult timp în Piața Marii Adunări Naționale. Întru confirmarea declarațiilor sale inculpatul Starinschi Radu a solicitat audierea în ședința de judecată a instanței de fond persoanelor în calitate de martori (f. d. 227-232 vol. I).

Martorul Grosu Alexandru, fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că este văr primar cu Crețu Sergiu, a fost în incinta Comisariatului de Poliție Centru în momentul când Crețu se afla acolo și dădea depoziții unei persoane cu grad de maior. Grosu A. a discutat confidențial cu Crețu S. și acesta i-a spus că mîna i-a fost răsucită și ruptă în momentul când colaboratorii de poliție îl urcau în mașină în momentul reținerii (f. d. 233-235 vol. I).

Martorul Grosu Nicolae, fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că este frate cu Grosu Alexandru și de asemenea văr primar cu Crețu Sergiu și a relatat instanței, că pe parcursul verii se afla la Antonești la oprire și s-a apropiat Crețu Sergiu, care era cu mîna în gips. Când l-a întrebat ce s-a întâmplat acesta i-a răspuns, că în timpul reținerii sale, când îl urcau în mașină i-a fost răsucită și ruptă mîna. Crețu S. de asemenea a spus că pentru așa ceva se poate de scos bani mulți (f. d. 233-235 voi. I).

Martorul Erhan Grigore, fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că în calitate de colaborator a poliției a luat de la Crețu S. lămuriri în seara de 08.04.2009. Pe Crețu l-a adus în birou Mihalache, care a început să-i ia explicații, dar nu a reușit, deoarece urma să plece. În acea seară la etajul 5 nu era nimeni cu excepția lui Erhan și Mihalache. Starinschi Radu nu era în acea seară în comisariat, deoarece era implicat în lucrul pe stradă. Colaboratorii poliției criminale sunt îmbrăcați în civil. Crețu S. în acea seară i-a spus că mîna i-a fost traumatată în timpul reținerii, când era băgat în mașină (f. d. 250a-218f vol. I).

Martorul Mihalachi Veaceslav, fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că în seara de 08 aprilie 2009 a fost sunat de către un cunoscut, care l-a rugat să afle, dacă în comisariat este reținut Crețu Sergiu. Inițial el nu l-a găsit pe partea vătămată, dar ulterior i s-a spus că acesta este la etajul 5. El a ieșit în coridor la etajul 5, deoarece acolo se află biroul său. Pe coridor se aflau vre-o 8 persoane. A întrebat cine este Crețu și Crețu S. i-a răspuns. L-a invitat în birou și a început să ia explicații de la acesta. Deoarece trebuia să plece l-a rugat pe Erhan Gr. să continue interogarea (f. d. 237-239 vol. I).

Martorul Saachian Ruslan, fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că la 08 aprilie 2009 tot efectivul poliției criminale din mun. Chișinău în frunte cu conducătorii unităților de la 10 dimineața până la 22.30 s-au aflat pe teritoriul Pieței Marii Adunări Naționale pentru a supraveghea manifestației și pentru a preveni devastarea sediului Guvernului. Starinschi Radu, care în acea perioadă era șeful poliției criminale a CPS Centru, împreună cu efectivul, de asemenea s-a aflat pe stradă. Sub responsabilitatea acestora se afla sectorul de la mijlocul Pieței până la strada Pușkin. Starinschi Radu toată

ziua s-a aflat pe acel sector. Era îmbrăcat în civil, cum erau îmbrăcați și ceilalți colaboratori ai poliției criminale. O dată la oră toți conducătorii subdiviziunilor veneau în fața Guvernului, unde prezentau darea de seamă privind situația pe sectorul supravegheat. S-au aflat cu toții pe Piață până la 22.30, când lumea din Piață deja s-a împrăștiat. După 22.30 la finisarea ședinței au fost cu toții invitați de către șeful poliției criminale Buiucani, care era omagiat, pentru a servi puțină șampanie. A refuzat invitația. Starinschi Radu și alți colaboratori a poliției criminale au rămas cu Ceban V. pentru a-1 felicita cu ocazia zilei de naștere (f. d. 61-64 vol. II).

Martorul Ceban Vladimir, fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond a declarat că este șeful poliției criminale Buiucani și a confirmat cele relatate de către Saakian R., adăugând că împreună cu Starinschi Radu și alți colaboratori a poliției criminale s-au aflat la 08.04.2009 în spatele sediului Guvernului până la aproximativ 23.10, când s-au împrăștiat. Starinschi Radu a fost acolo pînă la sfârșit. Pe parcursul zilei sau serii atît el cît și Starinschi Radu nu au avut posibilitatea să părăsească perimetrul sectoarelor supravegheate (f. d. 78-79 vol. II).

În aceste condiții Colegiul lărgit constată că, deși de către organul de urmărire penală și procuror a fost stabilit, faptul prezenței la partea vătămată Crețu Sergiu a vătămării corporale medii sub formă de fractură spiralată a osului humeral stîng în porțiunea inferioară cu deplasarea fragmentelor, precum și faptul că partea vătămată a fost reținut în stradă de către colaboratorii organelor MAI și dus la CPS Centru mun. Chișinău, nu a fost stabilit cu certitudine cînd, în ce condiții și cine i-a cauzat această leziune părții vătămate.

Astfel, pe parcursul examinării cauzei, Colegiul a stabilit că partea vătămată Crețu Sergiu a dat declarații divergente cu referire la faptul, cînd i-a fost fracturată mîina.

Inițial Crețu S. a declarat că mîina i-a fost fracturată în incinta CPS Centru mun. Chișinău de către Starinschi R. (f. d 5,12 v. I), iar ulterior a afirmat că i-a fost răsucită și fracturată în stradă la reținere (f.d.149 v. I).

Divergențe în declarațiile părții vătămate Crețu Sergiu sunt și cu referire la numărul colaboratorilor de poliție care l-au maltratat: de la 3 - 9 în stradă și în Unitatea de gardă, în incinta Comisariatului; locurile unde a fost maltratat : în stradă, unitatea de gardă, pe scări 5 etaje consecutiv și în birou (f. d. 4-7, 11 -14, 96-103, 107-115, 146-148, 201-207 vol. I); forma de maltratare și numărul loviturilor, declarînd că în total i-au fost aplicate de la 35 pînă la 107 lovituri (f. d. 4 -7, 11-14, 40, 96-103, 104-105, 107-115, 193, 215 -218 vol. I), biroul unde a fost maltratat : biroul de la etajul 5 de la capătul coridorului în partea stîngă, iar apoi biroul inculpatului.

Potrivit raportului de expertiză nr. 2668/D din 05.10.2009 (f.d.21 vol. I), declarațiilor expertului medicul legist Vicol Aurel, precum și potrivit declarațiilor martorului Garas Iurie, medicul care l-a internat pe Crețu Sergiu la data de 09.04.2009 în CNȘPMU, alte leziuni corporale de cît fractura spiralată a mîinii stîngi cu deplasarea fragmentelor la partea vătămată Crețu Sergiu nu au fost depistate, deși conform învinuirii

înaintate lui Starinschi R. acesta i-ar fi aplicat părții vătămate Crețu S. : 10 lovituri în timpul escortării în birou, o lovitură cu piciorul în regiunea gâtului, cinci lovituri cu piciorul în regiunea abdomenului, circa 10-15 lovituri cu pumnul în regiunea capului, apoi 10 lovituri în mîna stîngă, care era fracturată, fapt ce a determinat deplasarea fragmentelor osului, provocînd suferințe fizice.

În cadrul interogării la urmărirea penală expertul, medicul legist A. Vicol, a susținut că nu poate exclude „faptul aplicării și altor lovituri asupra membrului superior stîng și producerea deplasării verticale a fragmentului distal al osului. În cazul în care deplasarea verticală s-ar fi produs în timpul fracturării, probabil că edemul pronunțat și starea de dureri acute posibil să se fi instalat la momentul fracturării" (f. d. 128 v. I). Cu toate acestea solicitările apărătorilor părții vătămate și a inculpatului cu privire la numirea unei expertize suplimentare au fost respinse de către procuror (f. d. 131, 140 vol. I).

Fiind audiat în cadrul ședinței instanței de apel expertul Vicol A. a declarat că „la momentul examinării a documentelor medicale deplasarea fragmentelor fracturate era cu 1/2 din diametrul total al osului. Cînd a fost produsă deplasarea de stabilit cu certitudine nu este posibil, dar pot să menționez că, la momentul acțiunii unui agent traumatic direct asupra fracturii, deplasarea are loc direct sub unghi, ceea ce în documentele medicale nu este specificat" (f.d.10 vol II).

Din aceste declarații ale medicului legist, expertul A. Vicol se constată, că dacă părții vătămate i s-ar fi aplicat lovituri (agent traumatic direct) asupra mîinii fracturate, deplasarea oaselor fracturate ar fi fost sub un anumit unghi, însă documentele medicale n-au depistat acest fapt și nu l-au constatat.

Mai mult ca atît, potrivit extrasul din fișa medicală de internare (f. d. 15 vol. I) și fișa medicală de staționar nr. 6631/15452 (f. d. 52-53 vol. I) conform cărora diagnoza de internare, cît și diagnoza definitivă, este luxație în articulația pe stînga, fractură-spiralată în 1/2 distală a humerusului stîng, alte leziuni n-au fost depistate.

Conform declarațiilor medicului de serviciu Bucuci Ion Gheorghe (f. d. 57, 220 vol. I) și declarațiile medicului traumatolog Garas Iurie (f.d.85-86, 221 vol. I), la internarea în spital la partea vătămată Crețu Sergiu a fost depistată fractură spiralată a humerusului, precum și a fost constatată lipsa altor leziuni corporale.

Potrivit depozițiilor martorului Grosu Alexandru (f. d. 145, 149, 235 vol. I), care este verișor al părții vătămate Crețu Sergiu, acesta la data de 08.04.2009 l-a vizitat pe Crețu Sergiu în bir. 511 al CPS Centru mun. Chișinău, unde acesta acesta era interogat de colaboratorul de poliție Mihalache Veaceslav. Crețu Sergiu i-a mărturisit că a fost maltratat în stradă și, în procesul reținerii, la urcarea în automobil, i-a fost fracturată mîna, dar în incinta CPS Centru, n-a fost agresat fizic sau psihic.

Colegiul de asemenea constată că raportul de expertiză medico-legală Nr. 2668/D a fost înfăptuit la data de 05.09.2009 (f.d. 21 v.I), iar Starinschi R. a fost recunoscut în calitate de bănuț la data de 08.11.2009 (f.d. 71 vol.I), fiindu-i adus la cunoștință raportul de expertiză medico-

legală numai la data de 08.11.2009 (f.d.78 vol. I), cu care inculpatul Starinschi R. și-a exprimat dezacordul și ulterior a solicitat dispunerea unei expertize suplimentare, fapt ce i-a fost refuzat.

Colegiul menționează de asemenea faptul că raportul de expertiză medico-legală menționat supra a fost înfăptuit fără a fi expuse clar circumstanțele învinuirilor aduse inculpatului, nefiind specificat faptul că deplasarea depistată a fragmentelor osului fracturat la partea vătămată Crețu S. putea fi provocată printr-un alt mecanism și în alt timp decât însăși fractura (f.d. 18, 21 verso vol. I).

Astfel, Colegiul consideră că argumentele inculpatului și avocatului inculpatului în acest sens sunt întemeiate, deoarece învinuirile aduse inculpatului Starinschi R. privind cauzarea deplasării fragmentelor osului în rezultatul acțiunilor violente nu sunt confirmate prin raportul de expertiză Nr. 2668/D din 05.09.2009, deoarece acest raport nu specifică faptul că deplasarea depistată a fragmentelor osului fracturat la partea vătămată Crețu S. putea fi provocată printr-un alt mecanism și în alt timp decât însăși fractura.

În aceste circumstanțe, apar dubii cu referire la declarațiile părții vătămate Crețu Sergiu conform cărora Starinschi Radu la data de 08.09.2009, fiind șef al SPC a CPS Centru, l-a scos din celulă pe Crețu Sergiu și în timpul escortării lui, iar apoi în biroul de serviciu al inculpatului i-a aplicat multiplele lovituri, cu mâinile și picioarele, peste diferite părți ale corpului și anume: 10 lovituri în regiunea capului, o lovitură cu piciorul în regiunea gâtului, 5 lovituri în regiunea abdomenului, 10-15 lovituri cu pumnul în regiunea capului și circa 10 lovituri asupra brațului fracturat, *deoarece aceste fapte nu sunt confirmate alte probe, în afară de declarațiile părții vătămate.*

Colegiul lărgit în acest sens atrage atenția asupra faptului că practica judiciară națională cu privire la aplicarea prevederilor art.3 CEDO stabilește că organul ce efectuează investigația trebuie să întreprindă măsuri rezonabile și disponibile pentru a asigura dovezi privitoare la incident, inclusiv declarații ale martorilor oculari, ale rudelor victimei, declarații ale medicilor, avocaților, cercetarea tuturor celor ce au fost implicați în aplicarea violenței, cercetarea fișelor medicale, expertize medico-legale, fotografii colore ale vătămarilor, cercetarea registrelor de înregistrare a mișcării victimei deținute etc. Orice omisiune pe parcursul desfășurării investigației care ar putea submina capacitatea sa de a stabili cauza leziunilor corporale sau identitatea persoanelor responsabile riscă să aibă drept consecință ca o astfel de investigație să nu corespundă standardelor menționate.

Colegiul lărgit constată că acuzarea n-a adus în calitate de probe declarațiile cărorva martori oculari ai aplicării de către Starinschi R. a violenței de orice natură asupra părții vătămate Crețu S., deși ultimul declară că aceste acțiuni n-au fost ascunse de către inculpatul Starinschi R., iar forța fizică era aplicată cu ușa deschisă, când în biroul de serviciu al ultimului intrau și ieșeau colaboratori ai poliției.

Urmărirea penală n-a ținut cont de faptul că împreună cu partea vătămată în celulă se mai aflau și alte persoane reținute, și pe coridorul de la etajul cinci de asemenea se aflau și alte persoane. Cu toate acestea,

deși numele persoanelor prezente putea fi ușor stabilite chiar din aceleași registre ale CPS Centru mun. Chișinău, acuzarea n-a prezentat în calitate de probă declarațiile cărorva martori oculari, care nu sunt colaboratori ai poliției.

Colegiul lărgit consideră întemeiat faptul, că instanța de apel, face trimitere la cauzele privitoare la aplicarea torturii prin încălcarea art.3 al CEDO ajunse în vizorul CtEDO, cum ar fi Gugurov vs. Moldova, Buzilov vs.Moldova, Corsacov vs. Moldova, Colibaba vs. Moldova, Breabin vs. Moldova, potrivit cărora ca probă a torturii a fost constatarea numeroaselor leziuni.

În cazul supus examinării este evident că, deși partea vătămată Crețu S. invocă faptul cauzării lui a unui număr impunător de lovituri peste diferite părți ale corpului, prin raportul de expertiză medico-legală nu s-a constatat existența pe corpul acestuia a altor vătămări corporale decât a fracturii mâinii stîngi cu deplasarea fragmentelor. Acest fapt nu este constatat nici prin alte documente medicale, cum ar fi fișa medicală de la CNȘPMU, unde acesta a fost internat la 08.04.2009 (f. d. 18-36 vol.2).

Astfel, Colegiul lărgit conchide că *n-a fost dovedită în mod legal prin probe suficiente și incontestabile aplicarea față de partea vătămată a violenței fizice descrise în textul rechizitoriului înaintat inculpatului Starinschii R.*

Este de menționat că și faptul cauzării fracturii mâinii stîngi depistate la partea vătămată nu i-a fost incriminată inculpatului Starinschi Radu de către acuzatorul de stat prin rechizitoriu, de aceea raportul de expertiză medico-legală nu are careva relevanță pentru soluționarea cauzei, neavînd în acest sens valoare probantă.

Instanța de recurs de asemenea a constatat că în motivarea sentinței de achitare pronunțată instanța de fond a reținut că acuzarea n-a prezentat suficiente probe care ar dovedi faptul că inculpatul se afla în incinta CPS Centru mun. Chișinău la ora indicată în rechizitoriu.

Acest fapt este confirmat doar de către martorul *Buzu Vasile*, care în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond a refuzat să dea declarații pe motiv că și în privința lui este pornit dosar penal la cererea părții vătămate Crețu S., care se află la examinare în instanța de judecată, susținînd declarațiile făcute în calitate de martor la urmărirea penală, potrivit cărora la 08.04.2009 era primul lui serviciu în calitate de ofițer de serviciu, deoarece anterior a activat în calitate de inspector de sector din 22.03.2009, pe partea vătămată Crețu S. nu-l ține minte, cine a înfăptuit înscrierea în registru privind reținerea acestuia nu știe. A mai declarat că în seara zilei de 08.04.2009 l-a văzut pe Starinschi R. jos lîngă Unitatea de Gardă de mai multe ori, dar nu poate spune, dacă acesta a fost după o oarecare persoană sau nu. Dat fiind faptul că nu-l ține minte pe Crețu S. n-a putut relata nimic cu privire la persoana acestuia.

Colegiul conchide că instanța de fond corect a apreciat ca fiind irelevante aceste declarații, deoarece din declarațiile lui Buzu Vasile nu a fost stabilit faptul, dacă anume la orele 21.00 l-ar fi văzut pe Starinschi R. în incinta CPS Centru mun. Chișinău și că acesta să fi întreprins careva acțiuni în privința părții vătămate Crețu S.

Martorii Botnariuc S., Malachi Iu. în cadrul urmăririi penale și în cadrul ședinței de judecată au declarat că nu l-au văzut pe Starinschi R. la orele 21.00 în ziua de 08.04.2009 în incinta CPS Centru mun. Chișinău și nu cunosc dacă acesta ar fi întreprins careva acțiuni cu partea vătămată Crețu S., care era înscris în registru ca fiind reținut și repartizat lui Starinschi R., deoarece în acea zi au fost reținute multe persoane și, pur și simplu, nu țin minte.

Mai mult decât atât, Colegiul reține că potrivit declarațiilor lui Erhan Grigore, Saachian R., Ceban V. la 08.04.2009 orele 21.00 nu l-au văzut în incinta CPS Centru mun. Chișinău pe R. Starinschi și că acesta se afla în acest timp în Piața Marii Adunări Naționale, depozițiile cărora instanța de fond corect le-a pus la baza sentinței de achitare, deoarece confirmă alibiul prezentat de către inculpat, alibiul care nu a fost răsturnat în mod legal de către acuzare.

Colegiul lărgit consideră că aceste depoziții nu pot fi declarate ca probe inadmisibile, deoarece în acest sens nu există careva temeieri legale, iar faptul că toți acești martori sunt colaboratori de poliție și colegi de serviciu ai lui Starinschi R. nu poate pune la îndoială veridicitatea acestor declarații, deoarece ele nu contravin celorlalte probe examinate în cadrul ședințelor de judecată.

De asemenea Colegiul lărgit consideră că declarațiile martorului *Leca Vasile* nu confirmă faptul că la 08.04.2009 inculpatul Starinschi R. se afla în incinta CPS Centru mun. Chișinău, deoarece martorul a indicat că s-a aflat în Comisariat până la orele 14.00 (f.d.197 verso vol.II), faptul că Starinschi R. a rămas responsabil pe SPC al CPS Centru mun. Chișinău, relatat de către martor, nu poate servi probă a faptului că la orele 21.00 inculpatul Starinschi R. se afla în incinta Comisariatului și a comis acțiuni de tortură față de partea vătămată Crețu S.

Colegiul de asemenea consideră că nu au fost acumulate de către organul de urmărire penală și nu au fost aduse în cadrul ședințelor de judecată de către acuzatorul de stat probe, care ar confirma faptul că Crețu S. a fost escortat în biroul de serviciu al inculpatului de către Starinschi R și s-a aflat în biroul indicat o perioadă îndelungată de timp.

În acest sens Colegiul consideră întemeiate argumentele apărării că sunt neconcludente declarațiile părții vătămate Crețu Sergiu, prin care acesta a afirmat, că el s-a aflat în biroul agresorului (inculpatul Starinschi R.) o perioadă foarte îndelungată de timp, că ușa biroului era mereu deschisă, iar el a fost maltratată fără milă, stînd mereu în picioare (f. d. 201-207 vol.I), deoarece ulterior partea vătămată a declarat că nu a memorizat faptul că ușa biroului se deschide în interior, afirmînd contrariul (f. d. 203 vol.I), precum și faptul că pe ușă era o inscripție mare „biroul 505, Șeful SPC CPS Centru al CGP mun. Chișinău Radu Starinschi”.

Colegiul a mai atras atenția supra faptului că la judecarea cauzei în instanța de apel, a fost prezentată schema etajului 5 al CPS Centru, mun. Chișinău conform căreia bir. 505, care a fost biroul inculpatului Starinschi Radu, este amplasat imediat vizavi de intrarea la etaj, iar partea vătămată inițial a declarat că a fost maltratată în ultimul birou din partea stîngă, de la sfîrșitul coridorului (f.d. 5 vol. I), care potrivit schemei este bir.517 (f.d. 77 vol.III), iar ulterior pe parcursul urmăririi

penale își modifică declarațiile și afirmă, că a fost maltratat numai de Starinschi Radu în biroul său de serviciu și anume bir.505, indicând și faptul că a fost ridicat pe scările de rezervă, care în acea perioadă erau blocate.

De asemenea Colegiul atestă că, în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, la demersul avocatului inculpatului Laura Urschi, a fost vizionat reportajul video, realizat de postul televizat Jurnal TV în aprilie 2009, care conține declarațiile părții vătămate Crețu Sergiu, cu privire la cele întâmplate cu el la 08.04.2009. Astfel, conform înregistrări date, partea vătămată a comunicat că mîna i-a fost fracturată în timpul, cînd a fost dus la poliție, de asemenea relatînd despte loviturile aplicate, partea vătămată Crețu Sergiu indică că a fost lovit după cap, spunînd: „mă loveau”, neindicînd concret, unde i-au fost aplicate loviturile, că a fost lovit cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului și anume că a fost lovit în brațul fracturat. Mai mult ca atît, careva descriere a persoanei care la maltratat nu a făcut.

Instanța de recurs atrage atenția și asupra faptului că potrivit declarațiilor martorului Mihalachi Veaceslav, căpitan de poliție, la data de 08.04.2009 anume el la interogat pe Crețu Sergiu și anume la el în bir.511 partea vătămată Crețu Sergiu a fost vizitat de verișorul său Grosu Alexandru, care l-a căutat și care vroia să se asigure că totul e în regulă.

Potrivit declarațiilor lui Mihalachi Veaceslav, deoarece el era antrenat în alte activități, l-a condus pe Crețu Sergiu la colegul său Erhan Grigore (bir. 506) (f.d. 124-125 vol. I), care a finisat luarea depozițiilor și a chemat ambulanța, deoarece Crețu Sergiu s-a plîns că îl doare mîna (f.d. 126-127 vol.I) Mai mult decît atît, martorul Mihalachi V. a declarat că a strigat numele părții vătămate în coridor și l-a luat la dînsul în birou din coridor și nu din biroul lui Starinschi R. Astfel, prin declarațiile martorului Mihalachi V. nu este confirmat faptul că Crețu S. s-a aflat în biroul lui Starinschi R.

Colegiul de asemenea a remarcat faptul că, proba prezentată de acuzare și anume Registrul de evidență a persoanelor aduse în organele afacerilor interne a CPS Centru, unde în dreptul familie părții vătămate la coloana data și ora eliberării este familia inculpatului Starinschi Radu. Astfel este de remarcat faptul, că familia inculpatului este scrisă după ce inscripția inițială a fost ștearsă cu corector, și respectiv nu s-a stabilit cu certitudine a cui nume inițial figura în acea coloană.

Colegiul consideră că acest Registru nu confirmă faptul că Starinschi R. l-ar fi luat din celulă pe Crețu S. și l-ar fi condus(escortat) în biroul său, deoarece în acest Registru nu există semnătura lui Starinschi R., acest fapt nefiind constatat în mod legal, în condițiile în care inculpatul declară că nu a semnat în acest Registru. Alte probe că anume inculpatul l-a escortat pe Crețu S. în birou, în afară de declarațiile părții vătămate Crețu S., n-au fost acumulate.

Martorul Leca V. în declarațiile sale de asemenea a indicat asupra faptului că Starinschi R. i-a atras atenția că în Registrul indicat nu este semnătura sa, iar urmărirea penală și acuzarea în instanța de judecată n-au prezentat careva dovezi, ce ar confirma faptul că în registru este semnătura inculpatului Starinschi R.

De asemenea conform tabelii foto (f.d. 100-103 vol. I) în cadrul procesului de reconstituire din 22.10.2009, Crețu Sergiu arată ușa de intrare a Secției poliției criminale. De fapt, la deschiderea acestei uși, imediat în fața se afla bir.505, biroul inculpatului, (f.d. 86-87 vol. III), pe care era afișată inscripția cu numele inculpatului și funcția acestuia. În reconstituirea faptei, însă, clar se vede că partea vătămată arată că după intrarea la etajul 5, s-au deplasat pe coridor în celălalt capăt, în direcția opusă amplasării biroului 505, fapt ce coincide cu declarațiile sale inițiale din plîngere (f.d. 4 vol. I).

În procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate asupra amplasării biroului (f.d.96-103 vol. I) întocmit în lipsa unor descrieri anterioare în actele procesuale a unor obiecte ce puteau fi recunoscute, semne caracteristice sau distinctive, partea vătămată Crețu Sergiu descrie obiectele cu aproximație, neindicînd nici un obiect concret.

Conform declarațiilor lui Crețu Sergiu (f.d.97 vol. I), scaunele în biroul unde a fost la 08.04.2009, erau amplasate într-un singur rînd, pe cînd în biroul 505 erau două rînduri de scaune; calculatorul îl descrie ca obișnuit de culoare albă, dar în biroul 505 era plat Q19WB de culoare neagră; masa o descrie ca obișnuită, pe cînd în birou 505 masa era cu formă specifică în litera „T”, care ocupa jumătate de birou.

Colegiul consideră că sunt divergente declarațiile părții vătămate în ce privește faptul era sau nu îmbrăcat în civil inculpatul sau în uniformă. Astfel, inițial partea vătămată (f.d. 11-12 vol. I) a afirmat că cel ce l-a maltratat era „un colaborator de poliție care era îmbrăcat în uniformă și avea pe epoleți 3 stelute mici, înălțimea mea, mai slab decît mine și de 27 ani”, iar ulterior în procesul-verbal de audiere suplimentară din 28.10.09 a declarat doar că făptuitorul avea deja „vîrsta de 30-35 ani” (f.d. 104 vol. I). În ședința de judecată a instanței de fond partea vătămată a declarat că nu-și mai amintea în ce era îmbrăcat și cîte stelute pe epoleți avea cel ce l-a maltratat, asta după ce a aflat că Starinschi R. avea grad de căpitan (adică trebuia să poarte 4 stelute pe epoleți) și în virtutea obligațiilor de serviciu (poliția criminală) era permanent îmbrăcat în civil și era în drept să fie îmbrăcat în civil, nu în uniformă, fapt ce a fost confirmat de martorii Saachian R. și Ceban VI. (f.d.61, 78, 194 vol. II).

Deși apărătorul părții vătămate în apelul său a susținut că instanța de fond, la emiterea sentinței de achitare, a lansat dubii referitor la nevinovăția lui Starinschi R. prin utilizarea frazei „instanța reține că în virtutea atribuțiilor sale de serviciu Starinschi R. putea să fie îmbrăcat în civil”, Colegiul consideră că, de fapt, aceasta a fost doar o expresie nereușită a instanței de fond, care în loc de sintagma „era în drept să fie pe civil” a utilizat sintagma „putea să fie pe civil”.

Colegiul consideră că urmează a fi apreciate ca neconcludente și afirmațiile părții vătămate Crețu Sergiu cu privire la faptul, că inculpatul care este de aceeași statură ca și el, gonindu-l pe scări în sus, concomitent îi aplica lovituri în regiunea capului. Așa ceva fizic ar fi imposibil, admitînd faptul că era escortat pe scări în sus de cineva, această persoană trebuia să meargă puțin mai în urmă, iar luînd în calcul statura

inculpatului Starinschi Radu, să fi ajuns la capul părții vătămate cu palmele sau pumnii dintr-o asemenea poziție este imposibil.

Potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală nici o probă nu are valoare probantă dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

În acest sens Colegiul lărgit consideră că procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie (f.d.106 vol. I) nu poate fi pus la baza sentinței de condamnare a inculpatului Starinschi R., deoarece a fost întocmit fără careva descrieri a unor semne caracteristice și distinctive ale inculpatului pînă la îndeplinirea acestei acțiuni procesuale, precum și deoarece recunoașterea inculpatului Starinschi Radu s-a efectuat în absența acestuia, în baza fotografiei, la data de 22.10.2009, contrar prevederilor art.116 Cod de procedură penală, garanțiilor de asigurare a dreptului la apărare și prezumției de nevinovăție, adică cu încălcarea prevederilor art.122, 17 Cod de procedură penală și art.6 CEDO.

Astfel, în depozițiile sale partea vătămată Crețu Sergiu susține că a fost maltratat timp de două ore de către inculpat, în aceste condiții este inexplicabil faptul, de ce partea vătămată nu a observat anumite trăsături caracteristice ale inculpatului, cum ar fi forma specifică a mâinilor acestuia, deoarece mâinile inculpatului sunt deformate major în urma unei traume din adolescență, așa încît laba ambelor mâini este foarte umflată, ca urmare a multiplelor fracturi ale oaselor în acea zonă.

Descrierea făptuitorului pe care a făcut-o partea vătămată în plîngerea sa (f.d.12 vol. I) și procesul-verbal de audiere a părții vătămate din 28.09.2009 (f.d. 104 vol.I) ca fiind „o persoana de înălțimea sa, mai slab decît el și de 27 ani" nu se potrivește deloc cu cea pe care o dă în procesul-verbal de audiere suplimentară din 28.10.2009, unde partea vătămată indică vîrsta agresorului de 30-35 ani, că a recunoscut făptuitorul după statură, constituție, forma nasului, freză, voce și maniere, fără a concretiza aceste informații.

În acest sens Colegiul face uz de prevederile art.116 alin.(5) Cod de procedură penală, conform cărora recunoașterea nu va avea loc, iar cea care a avut loc nu se va considera întemeiată, dacă persoana chemată pentru a face recunoașterea a indicat particularități incerte pentru identificarea persoanei prezentate.

Colegiul a mai reținut și faptul că recunoașterea după fotografie a inculpatului Starinschi R. (f.d. 106 vol. I) a fost îndeplinită la data de 22.10.2009 orele 16.05. – 16.25, după ce a fost îndeplinită verificarea declarațiilor la fața locului, care conform procesului-verbal al acestei acțiuni de anchetă a avut loc la 22.10.2009 orele 11.10 .

Însă potrivit declarațiilor părții vătămate(f.d. 104 v. I) verificarea declarațiilor la fața locului a avut loc la data de 19.10.2009 (și nu la 22.10.2009) și anume la această dată partea vătămată declară că „ am observat la etajul cinci, în biroul ce se afla față în față cu intrarea pe etaj de pe scările principale persoana, care m-a maltratat la 08.04.2009”.

Astfel, Colegiul constată că partea vătămată, pînă la recunoașterea persoanei după fotografie, l-a văzut pe inculpatul Starinschi R. în incinta

CPS Centru la înfăptuirea verificării declarațiilor la fața locului, pentru ca apoi să-l recunoască după fotografie.

Aceste declarații ale părții vătămate, confirmate de către acest în cadrul ședinței de judecată (f.d.205 vol. I), precum și prin declarațiile inculpatului, fac inadmisibile probele : 1) procesul verbal de verificare a declarațiilor la fața locului (f.d.96-103 v.I), deoarece data indicată în acesta nu corespunde celei indicate de către partea vătămată, iar fotografiile anexate nu conțin data înfăptuirii acestora; 2) procesul verbal de recunoaștere după fotografie, deoarece anterior acestei acțiuni procedurale partea vătămată a avut posibilitatea să-l vadă pe inculpatul Starinschi R.

În acest sens Colegiul subliniază că în plîngerea sa (f.d. 4-7 vol. I), depusă la data de 07.09.2009 (peste cinci luni după producerea pretinsei infrațiuni) partea vătămată a solicitat identificarea colaboratorului de poliție, care în noaptea zilei de 08.04.2009 l-a suspus torturii.

Colegiul consideră că acțiunea de recunoașterea după fotografie ar fi avut efect la începutul urmăririi penale, în cazul prezentării părții vătămate a fotografiilor colaboratorilor, care au activat în CPS Centru mun. Chișinău la 08.04.2009 în timpul indicat de către partea vătămată. În acest caz, recunoașterea de către partea vătămată după fotografie a inculpatului Starinschi R. ar fi dovedit cert implicarea ultimului în acțiunile de tortură asupra părții vătămate, acțiunea procesuală de recunoaștere după fotografie nefiind viciată.

Însă Colegiul constată că organul de urmărire penală, admițînd aceste erori procesuale, n-a asigurat înfăptuirea unei anchete efective, îndreptată spre identificarea persoanelor bănuite de săvîrșirea acțiunilor de tortură declarate de către partea vătămată Crețu S.

Astfel, Colegiul constată faptul că nu au fost probate prin probe concludente, incontestabile și suficiente faptele, că anume Starinschi Radu la data de 08.04.2009 în jurul orelor 21.00: 1) a mers la Unitatea de gardă CPS Centru; 2) l-a scos din celulă pe Crețu S.; 3) l-a escortat în biroul său de serviciu nr. 505 de la etajul 5 al CPS Centru mun.Chișinău; 4) a aplicat acțiuni violente față de Crețu S. în timpul escortării și în interiorul biroului său de serviciu nr. 505.

În acest sens Colegiul reține că pentru a proba învinuirile în săvîrșirea de către inculpatul Starinschi Radu a infrațiunii incriminate acuzarea a prezentat numai declarațiile părții vătămate Crețu S., care sunt contradictorii, de aceea Colegiul a ajuns la concluzia evidentă că probatoriul adus în cauză este insuficient, concluzie, care a fost statuată prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 iunie 2011.

Colegiul lărgit consideră necesar de a indica cu referire la suferințele psihice suportate de partea vătămată Crețu Sergiu, constatate conform extrasului din fisa medicală nr.1197 eliberat de Centrul de reabilitare a victimelor Torturii „Memoria”, conform acestuia fost stabilit la pacientul Crețu Sergiu diagnosticul anxietate înaltă, tendință spre un fondal depresiv, irascibilitate înaltă, dereglări de somn, următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 142 al. (1) expertiza se dispune în cazurile în care pentru constatarea, clarificarea sau evaluarea circumstanțelor ce

pot avea importanță probatorie pentru cauza penală sînt necesare cunoștințe specializate în domeniul științei, tehnicii, artei, meșteșugului sau în alte domenii. Posedarea unor asemenea cunoștințe specializate de către persoana care efectuează urmărirea penală sau de către judecător nu exclude necesitatea dispunerii expertizei. Dispunerea expertizei se face, la cererea părților, de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, precum și din oficiu de către organul de urmărire penală.

În prezent, conform prevederilor art. 143 al. 3/1 Co d de procedură penală expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea stării psihice și fizice a persoanei în privința căreia se reclamă că s-au comis acte de tortură, tratamente inumane sau degradante.

Colegiul lărgit menționează că expertizele judiciare sunt îndeplinite potrivit normelor Codului de procedură penală, de către experți, care sunt desemnați în condițiile legii.

Astfel, extrasului din fisa medicală nr.1197 eliberat de Centrul de reabilitare a victimelor Torturii „Memoria”, putea servi în calitate de document medical pentru îndeplinirea expertizei medico-legale psihiatrice pentru constatarea stării psihice a părții vătămate Crețu S., precum și a cauzelor reale ale acestei stări, astfel fiind exclusă posibilitatea că starea constatată ar avea și altă origine, care nu este legată de evenimentele care s-au întîmplat la 08.04.2009.

Reieșind din aceste aspecte legale, Colegiul lărgit consideră că fișa medicală nr.1197 eliberat de Centrul de reabilitare a victimelor Torturii „Memoria”, nu poate servi drept probă, care ar constata starea psihică a părții vătămate Crețu S. la data de 08.04.2009.

În Cauza Corsacov vs Moldova CtEDO a indicat: „faptul că durerea sau suferința au fost cauzate intenționat pentru a obține o recunoaștere a vinovăției este un factor care trebuie luat în considerație atunci când se decide dacă maltratarea a constituit tortură (*Aksoy v. Turkey*, hotărâre din 18 decembrie 1996, *Reports* 1996-VI, § 64; *Salman v. Turkey*, [GC], nr. 21986/93, § 114, ECHR 2000-VII).

Colegiul lărgit constată că și în parte instanța de apel nu și-a motivat sentința, condamnînd inculpatul, deși în decizia Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2013 este menționat „că tortura înseamnă orice act prin care durerea sau suferința acută, fie ea fizică sau mentală, este provocată în mod intenționat unei persoane, pentru scopuri cum ar fi obținerea de la aceasta sau de la o terță persoană de informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care acesta sau o terță persoană l-a comis sau este suspectată că l-a comis”.

De asemenea Colegiul lărgit constată că în decizia sa din 03 decembrie 2013 Curtea Supremă de Justiție a indicat asupra faptului că infracțiunile de tortură necesită îndeplinirea unei anchete efective, relatînd care sunt criteriile determinante ale acesteia, a subliniat importanța măsurilor date. Cu toate acestea, *la rejudecarea cauzei în instanța de apel procurorul și-a păstrat poziția pasivă*, manifestată pe parcursul examinării cauzei. Ca rezultat, avocatul părții vătămate N.

Moloșag a menționat, în argumentarea recursurilor depuse faptul, sarcina probației a fost pusă în seama părții vătămate Crețu S. , prin aceasta, de fapt, recunoscând ineficiența anchetei înfăptuite de către acuzator.

Astfel, Colegiul constată cu certitudine că fapta incriminată lui Starinschi Radu nu a fost comisă de către acesta, iar instanța de fond corect l-a achitat în temeiul prevederilor art. 390 al.(1) pct. 2) Cod de procedură penală, deoarece dubiul judiciar în privința lui n-a fost răsturnat prin probe concludente, pertinente, veridice, utile și suficiente procesului de stabilire a adevărului.

Potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală termenul de declarare a recursului este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Colegiul constată că potrivit procesului verbal al ședinței instanței de apel (f. d. 62-76 vol. IV) avocatul Moloșag N. și partea vătămată Crețu S. a participat la ședințele instanței de apel, la data de 13 mai 2014, când a fost audiat ultimul cuvânt al inculpatului și a fost pronunțat dispozitivul deciziei a participat partea vătămată Crețu S., iar la pronunțarea deciziei motivate la data de 16 iunie 2014 partea vătămată Crețu S. și avocatul său Moloșag Natalia nu s-au prezentat. Cu toate acestea a vocatul Moloșag N. a depus recursul la data de 29 iulie 2014 (f.d. 120 v. IV).

Colegiul reține că legislația de procedură penală nu prevede posibilitatea repunerii în termenul omis de declarare a recursului, de aceea argumentele recurentei Moloșag N., precum că a recepționat copiile de pe dispozitivul și decizia motivată a Curții de Apel la data de 27 iunie 2014, nu au careva relevanță, în cazul dat fiind constatat cu certitudine faptul omiterii termenului de declarare a recursului.

Astfel, Colegiul consideră că avocatul Moloșag Natalia a omis termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală de depunere a recursului, declarându-l peste termenul stabilit de legislație.

În prezența acestor circumstanțe, Colegiul lărgit conchide că nu există careva suport de fapt și de drept pentru condamnarea lui Starinschi Radu, de aceea consideră necesar de a admite recursul inculpatului Starinschi R. și avocatului Urschi Laura în numele inculpatului și a respinge ca inadmisibil, fiind depus tardiv, recursul avocatului Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu S., a casa total decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014 și a menține sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău la 20.06.2011 prin care Starinschi Radu a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 309/1 al.(1) Cod penal din motiv că fapta n-a fost săvârșită de inculpat.

Potrivit prevederilor art. 420 al.(3) Cod de procedură penală recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel se consideră făcut și împotriva încheierilor acesteia, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea hotărârii recurate.

De asemenea Colegiul lărgit, reieșind din soluția adoptată la examinarea recursurilor, constată că încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2014, emisă după pronunțarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014, prin care s-a dispus stingerea executării pedepsei stabilite inculpatului Starinschi Radu prin decizia Curții de Apel

Chișinău din 13 mai 2014, urmează a fi casată total ca fiind neîntemeiată, deoarece este lipsită de careva suport legal.

15. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Moloșag Natalia în numele părții vătămate Crețu Sergiu.

Admite recursurile ordinare declarate de inculpatul Starinschi Radu și avocatul Urschi Laura în numele inculpatului Starinschi Radu.

Casează total decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014 pe cauza penală de învinuire a lui Starinschi Radu Valentin cu menținerea sentinței Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 20 iunie 2011 prin care Starinschi Radu Valentin a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 309/1 al. 1 Cod penal pe motiv că fapta n-a fost săvârșită de inculpat.

Casează total încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2014 prin care s-a dispus stingerea executării pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 mai 2014.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **20 ianuarie 2015.**

Președinte

Ion Guzun

Judecători

Nadejda Toma

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Ion Corolevschi